

SKUPŠTINA CRNE GORE
PARLAMENTARNI INSTITUT
PARLAMENTARNA BUDŽETSKA KANCELARIJA

**PRIKAZ
PREDLOGA ZAKONA O
BUDŽETU CRNE GORE
ZA 2021. GODINU**

Broj: 8/2021

Klas. br: 00-52-8/21-

Datum: maj 2021. godine

Pripremila: Parlamentarna budžetska kancelarija

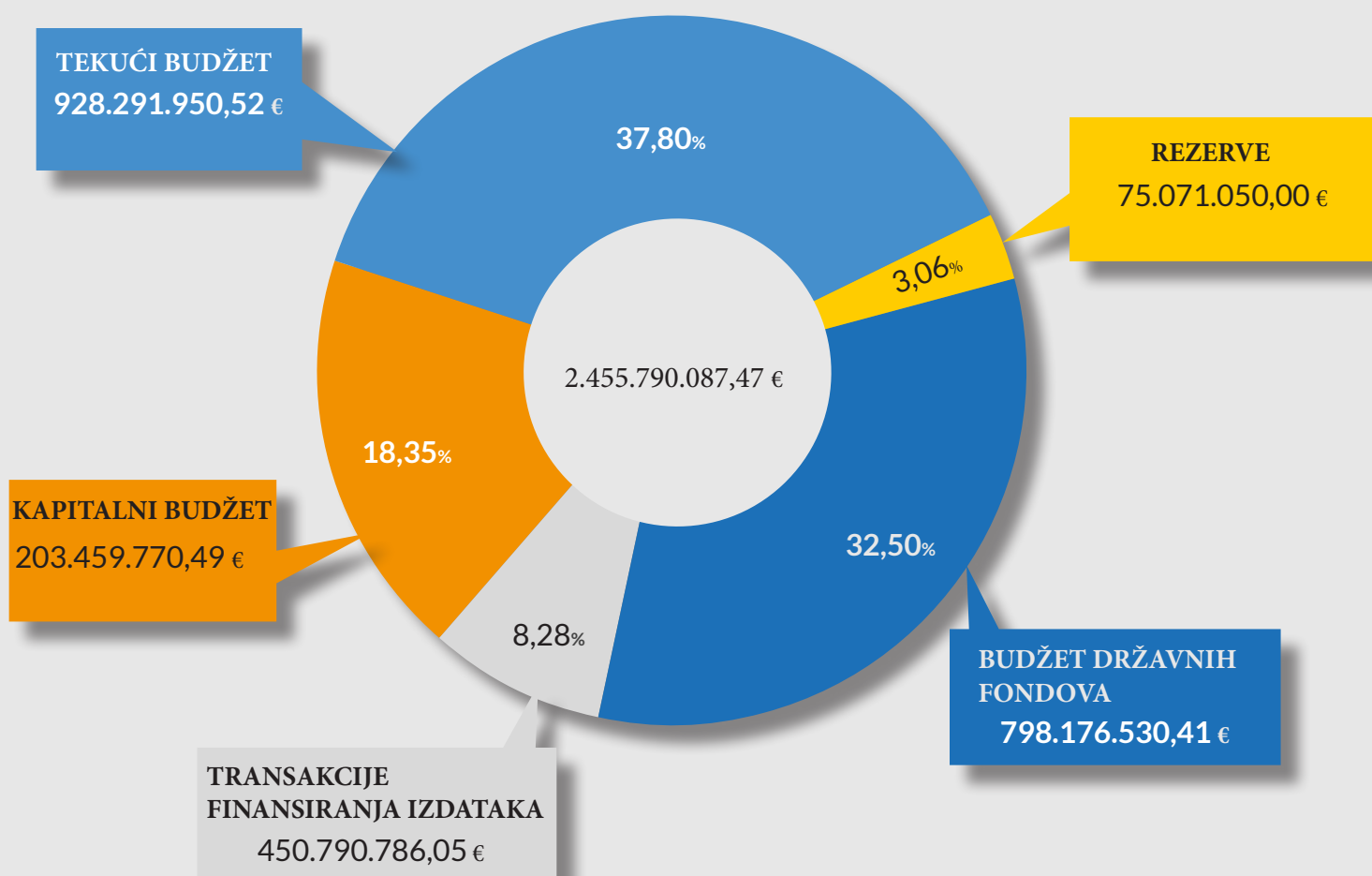
** Parlamentarna budžetska kancelarija Skupštine Crne Gore, prilikom izrade istraživačkih radova, koristi se javno dostupnim podacima i podacima iz baza ograničenog pristupa, strogo vodeći računa o kredibilnosti izvora. Kancelarija ulaže sve razumne napore da informacije sadržane u istraživačkom radu budu tačne i potpune, ali ne snosi odgovornost za eventualnu netačnost i nepotpunost istih. Stavovi izrečeni u tekstu ne predstavljaju zvaničan stav Skupštine Crne Gore.*

*** Svi pojmovi upotrijebljeni u istraživačkom radu u muškom gramatičkom rodu obuhvataju muški i ženski rod lica na koja se odnose.*

Budžet za 2021. godinu planiran je u iznosu od 2.455,79 mil. € što je manje za 4,91%, odnosno za 126,69 mil. € u odnosu na budžet planiran 2020. godine, kada je rebalansom¹ u junu 2020. godine utvrđen na iznos od 2.582,47 mil. €.

Primici i depoziti raspoređuju se na: tekući budžet, rezerve, budžet državnih fondova, kapitalni budžet i transakcije finansiranja izdataka, na način kako slijedi:

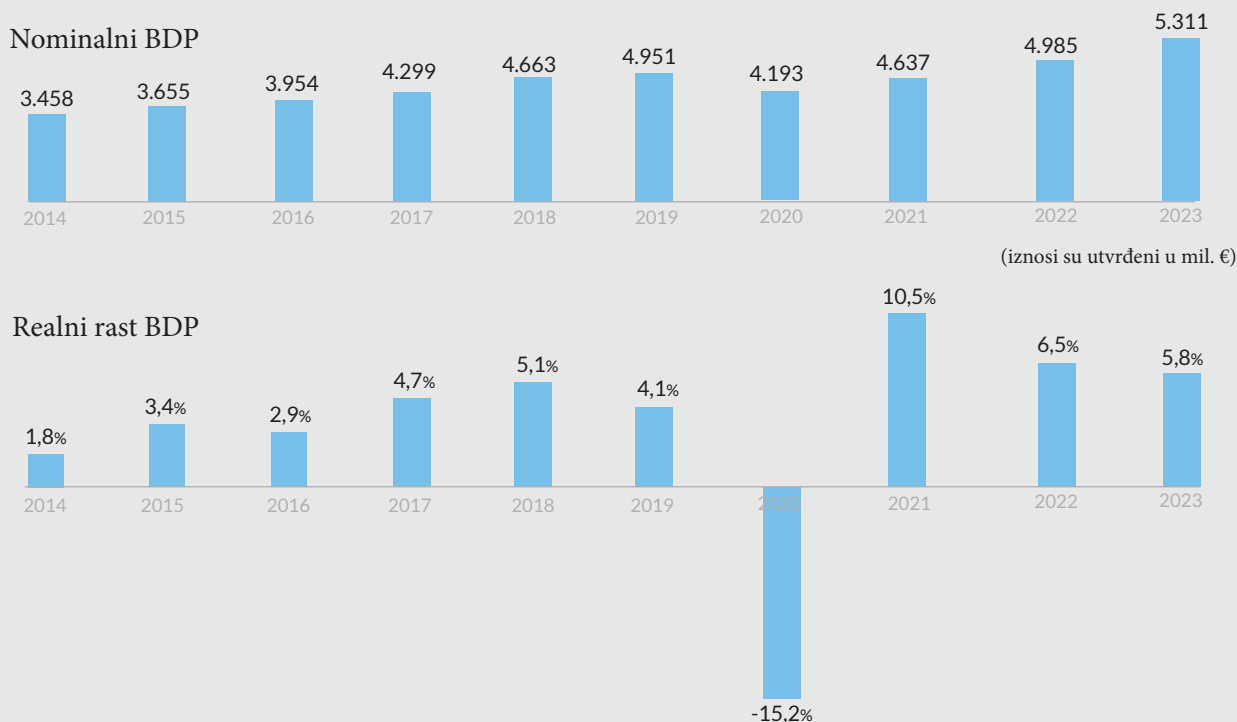
-
Tekući budžet planiran je u iznosu 928,29 mil. €, čini 37,80% budžeta za 2021. godinu i manji je za 1,99% u odnosu na planirani za 2020. godinu.
-
Rezerve budžeta planirane su u iznosu 75,07 mil. €, čine 3,06% budžeta i manje su za 43,82% u odnosu na plan iz 2020. godine.
-
Budžet državnih fondova iznosi 798,18 mil €, čini 32,50% budžeta i viši je za 2,58% u odnosu na plan 2020. godine.
-
Kapitalni budžet planiran je u iznosu 203,46 mil. €, čini 8,28% budžeta, viši je za 22,79% u odnosu na plan 2020. godine.
-
Transakcije finansiranja izdataka iznose 450,79 mil. €, čine 18,35% budžeta i niže su za 19,20% u odnosu na plan 2020. godine.

¹ Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu dostavljen je Skupštini Crne Gore 31. marta 2021. godine (broj: 33/21-5; EPA 163 XXVII)

² Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Budžetu Crne Gore za 2020. godinu ("Službeni list Crne Gore", br. 061/20 od 24.06.2020). Planirani iznosi za 2020. godinu, u Prikazu, odnose se na Zakon o budžetu Crne Gore za 2020. godinu („Službeni list Crne Gore“, br. 074/19, 061/20), odnosno Zakon nakon rebalansa budžeta za 2020. godinu.

U nastavku je prikazan trend kretanja bruto domaćeg proizvoda (BDP-a) i realnog rasta BDP-a³ za period od 2014. do 2023. godine:

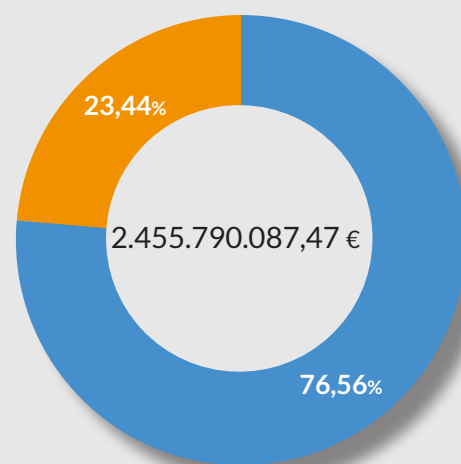
KLJUČNE BROJKE

Budžet Crne Gore za 2021. godinu biće u deficitu

Izvorni prihodi u 2021. godini projektovani su u iznosu od 1.880,2 mil. € ili 40,6% procijenjenog BDP-a (4.636,6 mil. €) i u odnosu na planirane (rebalansom budžeta za 2020. godinu) veći su za 10,28%, dok su u odnosu na preliminarno izvršenje izvornih prihoda za 2020. godinu veći za 240,9 mil. €, odnosno 14,7%.

Izdaci budžeta u 2021. godini projektovani su na nivou od 2.019,3 mil. € ili 43,6% BDP-a i u odnosu na plan za 2020. godinu manji su za 1,06%, dok su u odnosu na preliminarno izvršenje manji za 45,3 mil. € ili 2,2%. U strukturi ukupne budžetske potrošnje, **tekuća budžetska potrošnja** projektovana je na nivou od 1.815,8 mil. € ili 39,2% BDP-a, dok je **kapitalni budžet** projektovan na nivou od 203,5 mil. €, odnosno 4,4 % BDP-a.

Shodno projektovanim nivoima prihoda i rashoda, u 2021. godini planirano je ostvarivanje **deficita budžeta** od 139,1 mil. € odnosno 3,0% BDP-a. **Primarni deficit** iznosi 26,01 mil. €.

IZVORNI PRIHODI	1.880.205.845,34
NEDOSTAJUĆA SREDSTVA	575.584.242,13

(iznosi su utvrđeni u €)

Za potrebe **otplate duga** u 2021. godini biće opredijeljeno 435,9 mil. € ili 9,4% BDP-a, te će ukupna **nedostajuća sredstva** u 2021. godini iznositi 575,6 mil. €, pri čemu će se za **finansiranje** najvećim dijelom koristiti sredstva depozita obezbijedenih emitovanjem državnih obveznica na međunarodnom tržištu u decembru 2020. godine. Preostali iznos sredstava odnosi se na već ugovorene kreditne aranžmane namijenjene u prvom redu za finansiranje javnih investicija.

³ Nominalni iznosi bruto domaćeg proizvoda i realni rast, za period od 2014. do 2019. godine, preuzeti su sa internet stranice Uprave za statistiku, dok navedeni podaci, za period od 2020. do 2023. godine, predstavljaju projekcije Ministarstva finansija - osnovni scenario.

Daljim oporavkom ekonomskih aktivnosti, u periodu 2022 – 2023, predviđeno je da prihodi budžeta godišnje rastu po stopi od 3,6%.

Povećanje prihoda budžeta, osim elektronske fiskalizacije poreskih registar kasa, koja je već otpočela sa primjenom, obezbijediće se i **realizacijom novih mjera poreske politike**, s primjenom planiranom od 1. jula 2021. godine:

- **Povećanje akcize na duvan i duvanske proizvode**

Kako predložena izmjena za sobom povlači rizik od povećanja prometa duvanskih proizvoda na neformalnom tržištu, biće preduzete dodatne mjere inspekcijuskog nadzora.

Fiskalni efekat: Planiranim povećanjem akcize i uvođenjem novog akciznog proizvoda, doći će do povećanja prihoda budžeta po osnovu akciza i poreza na dodatu vrijednost, a ukupni godišnji fiskalni efekat procjenjuje se na nivou od oko 16,8 mil. €. Ova sredstva biće iskorišćena za unapređenje javnog zdravlja u Crnoj Gori.

- **Povećanje akcize na gazirana pića sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromatizaciju i uvođenje akcize na proizvode od šećera, kakaoa i sladoleda**

Fiskalni efekat: Planiranim povećanjem akcize doći će do povećanja prihoda budžeta po osnovu akciza i poreza na dodatu vrijednost, a ukupni godišnji fiskalni efekat procjenjuje se na nivou od oko 4,0 mil. €. Sa druge strane, godišnji fiskalni efekat uvođenja akcize na proizvode od šećera, kakaoa i sladoleda iznosiće oko 6,2 mil. €.

- **Povećanje akcize na alkohol i alkoholna pića**

Redefinisanjem visine akciza, planirano je povećanje akcize na: pjenušava vina; ostala pjenušava fermentisana pića; akciza na pivo; dok se kod ostalih nepjenušavih fermentisanih pića povećava obuhvat.

Fiskalni efekat: Planiranim povećanjem obuhvata i visine akciza doći će do povećanja prihoda budžeta po osnovu akciza i poreza na dodatu vrijednost, a ukupni godišnji fiskalni efekat procjenjuje se na nivou od oko 4,2 mil. €.

- **Markiranje mineralnih ulja i njihovih derivata**

Fiskalni efekat: Planiranim načinom markiranja goriva, doći će do povećanja prihoda budžeta po osnovu akciza i poreza na dodatu vrijednost, a ukupni godišnji fiskalni efekat procjenjuje se na nivou od oko 14,0 mil.€.

- **Smanjenje stope PDV-a na jaja sa 21% na 7%**

Fiskalni efekat: Procijenjeno je da će smanjenjem stope prihodi budžeta od PDV-a biti na godišnjem nivou niži za 2,28 mil. €.

- **Povećanje najviše godišnje osnovice za plaćanje doprinosa**

Izmjenama Zakona o doprinosima na obavezno socijalno osiguranje, planirano je povećanje najviše godišnje osnovice za plaćanje doprinosa, koja je trenutno na nivou od oko 53,0 hiljade eura.

Fiskalni efekat: Procijenjeni godišnji fiskalni efekat iznosi 3,5 mil. €.

- **Prihod od nelegalno stečene imovine**

Fiskalni efekat: Procijenjeni godišnji fiskalni efekat iznosi oko 40,0 mil. €.

Pored navedenih mjera, Odlukom Vlade biće zahtijevano od predstavnika države u preduzećima u većinskom vlasništvu države i zavisnim preduzećima, da glasaju za raspodjelu neto dobiti od prethodne godine i uplatu sredstava u budžet shodno vlasničkom udjelu države. Procijenjeni **prihodi od kapitala i poreza na dobit** (na dividendu) po ovom osnovu, planirani su u iznosu od 43,5 mil. €.

Prihodi po osnovu povećanja minimalne zarade na 250 € od jula tekuće godine su planirani na kategorijama poreza i doprinosa na zarade, a godišnji fiskalni efekat procijenjen je u iznosu od 11,4 mil.€.

Porezi i doprinosi na zarade u 2021. godini planirani su u ukupnom iznosu od 736,8 mil.€ ili 15,9% projektovanog BDP-a, što je za 87,4 mil.€ ili 13,5% više u odnosu na preliminarne za 2020. godinu. Isti su projektovani u skladu sa očekivanim stopama rasta zaposlenosti i zarada, povećanjem minimalne zarade, planiranoj naplati ovih kategorija prihoda shodno Zakonu o reprogramu poreskih potraživanja i Uredbi o uslovima za odlaganje poreskih i neporeskih potraživanja na 24 mjeseca, u sklopu prvog paketa mjera podrške privredi. Nastavak subvencionisanja zarada za zaposlene u ugroženim djelatnostima doprinijeće rastu i redovnom izmirivanju obaveza po ovom osnovu. Porez na dohodak će rasti i po oporezivanju neprijavljene imovine. Na povećanje doprinosa će uticati ukidanje limita godišnjeg iznosa maksimalno plaćenih doprinosa na obavezno socijalno osiguranje.

Kao rezultat prethodno pomenutih mjera, ali i nastavaka oporavka kretanja na tržištu rada, u periodu 2022-2023. godine, predviđeno je da porezi i doprinosi na zarade prosječno godišnje rastu po stopi od 5,1%.

Prihodi od poreza na dodatu vrijednost u 2021. godini projektovani su u iznosu od 611,8 mil. € ili 13,2% BDP-a što je u odnosu na preliminarne podatke za 2020. više za 82,0 mil. € ili 15,5% i to usljed rasta potrošnje domaćinstava i uvoza shodno makroekonomskom scenariju, projektovanog rasta prihoda od turizma, naplate zaostalog poreskog duga shodno reprogramu poreskih potraživanja, implementacije elektronske fiskalizacije poreskih registar kasa, ali i redefinisne akcizne politike. U projekciji je takođe uračunat pad po osnovu smanjenja stope poreza na dodatu vrijednost u ugostiteljstvu od avgusta 2020. godine, kao dio trećeg paketa mjera podrške privredi u suzbijanju negativnih efekata pandemije. Osim navedenog, uključeno je smanjenje po osnovu povećanja limita prometa za sticanje statusa poreskog obveznika, kao jedne od mjera obuhvaćene četvrtim paketom.

U periodu 2022-2023. godine, kao rezultat daljeg oporavka ekonomske aktivnosti, te očekivanog efekta sprovođenja projekta elektronske fiskalizacije poreskih registar kasa, prihodi po ovom osnovu će prosječno godišnje će rasti po stopi od 6,0%, uz stabilno učešće u procentu BDP-a oko 13,0%.

Prihodi od akciza u 2021. godini iznosiće 241,0 mil.€ ili 5,2% BDP-a, što je za 35,6 mil.€ ili 17,3% više u odnosu na 2020. godinu, što je rezultat prevashodno prethodno pomenutih mjera akcizne politike, ali i oporavka ekonomske aktivnosti.

Kao rezultat oporavka ekonomske aktivnosti, nastavka

sprovođenja redefinisane akcizne politike, ali i pojačanog inspeksijskog nadzora, u periodu 2022-2023. godine, akcize će prosječno godišnje rasti po stopi od 7,6%.

U 2021. godini **neporeski prihodi po osnovu taksi** biće veći za 2,1 mil. € ili 20,1%, usljed niske baze iz prethodne godine, koja je bila rezultat privremenog zatvaranja određenog broja preduzeća i organa javne uprave u skladu sa naredbom Vlade.

Projektovan je rast prihoda po osnovu **naknada** i to u iznosu od 12,7 mil.€, dominantno usljed efekata implementacije novog zakonskog rješenja u oblasti privređivanja igara na sreću, kojim će se na sveobuhvatan način urediti tržište igara na sreću, definisati nove oblike igara na sreću, kao i omogućiti potpuni i kvalitetniji on-line nadzor priređivača.

Značajan rast u 2021. godini od 29,1 mil.€ ili 79,4%, očekuje se kod ostalih prihoda i to kategorije **prihoda od kapitala** za 26,6 mil.€, a što je rezultat Odluka Vlade kojom će se zahtjevati uplata dobiti državi od kompanija u većinskom vlasništvu države i njihovim zavisnim preduzećima. Imajući u vidu najavljenju drugu tranšu podrške Evropske unije za saniranje posljedica pandemije izazvane korona virusom, uz implementaciju projekata sufinansiranih iz IPA fondova, u 2021. godini očekuje se rast **donacija** u iznosu od 7,2 mil.€ ili 12,5% u odnosu na 2020. godinu.

Prihodi od donacija će u 2022. godini biti na nižem nivou budući da su u 2020. i 2021. godini planirane dvije tranše podrške Evropske unije za saniranje posljedica pandemije izazvane korona virusom.

Tekuća potrošnja budžeta niža je u 2021. godini uslijed visoke baze koja je postavljena u 2020. godini, kroz povećano finansiranje zdravstvenog sistema, u cilju borbe sa pandemijom covid-19 i finansiranja tri paketa, u cilju ograničavanja negativnih posljedica pandemije na građane i privredu. Uz već doneseni paket podrške u prvom kvartalu 2021. godine, izvršeno je dodatno fiskalno prilagođavanje, kroz smanjenje svih kategorija potrošnje diskrecionog karaktera.

Projektovano je da će nivo mandatornih rashoda ostati na visokom nivou, pod uticajem daljeg rasta fonda bruto zarada zaposlenih u javnom sektoru, uzrokovanih prije svega rastom zarada u prosvjeti i zdravstvu, za dodatnih 3% u odnosu na zarade iz 2020. godine, kao i rastom izdvajanja u oblasti penzijsko- invalidske zaštite, usljed projektovanog broja novih korisnika, kao i efekata novog zakona o penzijsko invalidskoj zaštiti, donesenog u 2020. godini.

Nakon pada u 2020. godini, budžetska potrošnja u 2022. godini se dodatno smanjuje, pod uticajem rasterećenja kapitalne potrošnje, usljed završetka projekta izgradnje prioritetne dionice Autoputa, nakon čega blago raste u 2023. godini. Kao učešće u BDP-u, budžetska potrošnja kontinuirano opada.

Mjere koje opredjeljuju trend kretanja budžetske potrošnje:

- nakon smanjenja svih kategorija diskrecione potrošnje projektovane u 2021. godini, javna potrošnja u 2022. godini dodatno se smanjuje pod uticajem rasterećenja kapitalne potrošnje usljed završetka prioritetne dionice Autoputa;
- rast mandatornih rashoda pod uticajem redovnog usklađivanja penzionih davanja, rasta socijalnih transfera kroz uvođenje dječijeg dodatka u skladu sa novim zakonskim rješenjem i rasta fonda bruto zarada usljed redovnog godišnjeg usklađivanja po osnovu minulog rada.

Fond bruto zarada u ovom periodu takođe raste, pri čemu se pri projekciji pošlo od postojećeg broja zaposlenih i usklađivanja zarada po osnovu minulog staža, odnosno nisu uzeti u obzir potencijalni efekti implementacije planirane optimizacije javne uprave.

INDIKATORI FISKALNE ODGOVORNOSTI

Državna revizorska institucija je izvršila analizu indikatora fiskalne odgovornosti centralnog nivoa države u vezi Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu.⁴

Statički indikatori:

I Planiranje fiskalne politike:⁵

- ostvarenje primarnog budžetskog gotovinskog suficita;⁶
- nivo tekućih izdataka i trasfera trebalo bi da bude niži od tekućih prihoda i donacija.

II Nivoi za planiranje i izvršenje budžeta:⁷

- budžetski gotovinski deficit neće biti veći od 3% BDP-a po tržišnim cijenama;⁸
- javni dug neće biti veći od 60% BDP-a po tržišnim cijenama.

Indikator	Opis	Predlog zakona o Budžetu za 2021.	Realizovan indikator - DA Nije realizovan indikator - NE
Ostvarenje primarnog budžetskog gotovinskog suficita	Primarni budžetski gotovinski deficit	-26,01 mil. €	NE
Nivo tekućih izdataka i trasfera trebalo bi da bude niži od tekućih prihoda i donacija	Tekući izdaci i transferi	1.778,97 mil. €	DA
	Tekući prihodi i donacije	1.870,98 mil. €	
Budžetski gotovinski deficit neće biti veći od 3% BDP-a po tržišnim cijenama	Budžetski gotovinski deficit	-139,08 mil. €	DA
	BDP po tržišnim cijenama	4.637,00 mil. €	
Javni dug neće biti veći od 60% BDP-a po tržišnim cijenama	Javni dug	4.138,10 mil. €	NE
	BDP po tržišnim cijenama	4.637,00 mil. €	

⁴ Na osnovu člana 26 stav 1 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Službeni list Crne Gore", br. 020/14, 056/14, 070/17 004/18, 055/18) i člana 44 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji ("Službeni list CG", br. 28/04, 27/06, 78/06, "Službeni list Crne Gore", br. 17/07, 73/10, 40/11, 31/14, 070/17). Državna revizorska institucija, dostavila je Informaciju o analizi indikatora fiskalne odgovornosti centralnog nivoa države u vezi Predloga zakona o Budžetu Crne Gore za 2021.godinu Odboru za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore i Ministarstvu finansija i socijalnog staranja.

⁵ Član 19 stav 1 tač. 1 i 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

⁶ Korišćeni podaci centralnog nivoa države.

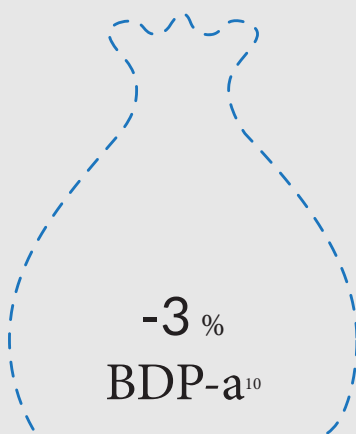
⁷ Član 20 stav 1 tač. 1 i 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

⁸ Korišćeni podaci centralnog nivoa države.

Dinamički indikatori:**I Limiti potrošnje⁹**

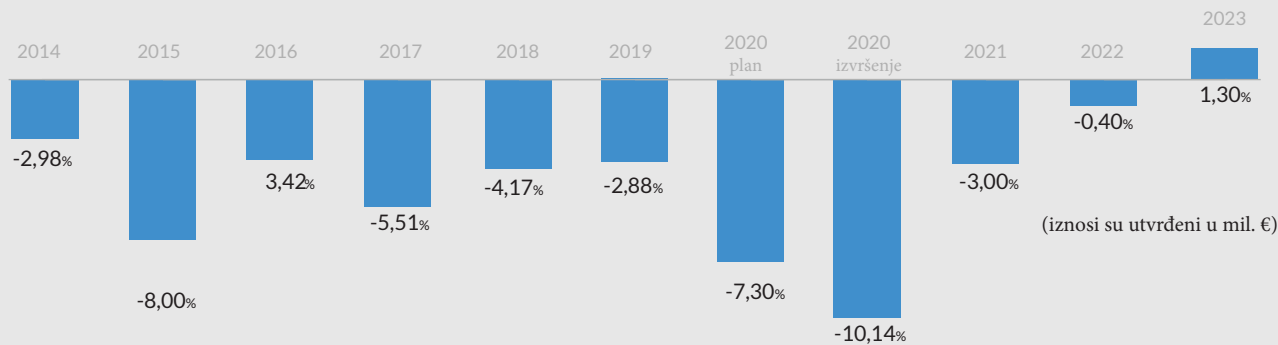
- Stopa rasta limita potrošnje za tekući budžet i budžet državnih fondova mora biti manja od planirane stope rasta realnog BDP-a;
- Stopa rasta limita potrošnje za kapitalni budžet i budžetsku rezervu ne može biti veća od stope rasta nominalnog BDP-a

Indikator	Opis	Predlog zakona o Budžetu za 2021.	Realizovan indikator - DA Nije realizovan indikator - NE
Stopa rasta limita potrošnje za tekući budžet i budžet državnih fondova mora biti manja od planirane stope rasta realnog BDP-a	Stopa rasta tekućeg budžeta i budžeta fondova	-2,14%	DA
	Stopa rasta realnog BDP-a	0,42%	
Stopa rasta limita potrošnje za kapitalni budžet i budžetsku rezervu ne može biti veća od stope nominalnog rasta BDP-a	Stopa rasta kapitalnog budžeta	23,45%	NE
	Stopa rasta nominalnog BDP-a	0,65%	
	Stopa budžetske rezerve	-43,82%	
	Stopa rasta nominalnog BDP-a	0,65%	DA

DEFICIT BUDŽETA CRNE GORE

I IZVORNI PRIHODI BUDŽETA	1.880.205.845,34
II IZDACI BUDŽETA	2.019.290.193,29
III DEFICIT (I-II)	-139.084.347,95
IV KAMATE	113.075.389,33
V PRIMARNI DEFICIT (III-IV)	-26.008.958,62

(iznosi su utvrđeni u €)

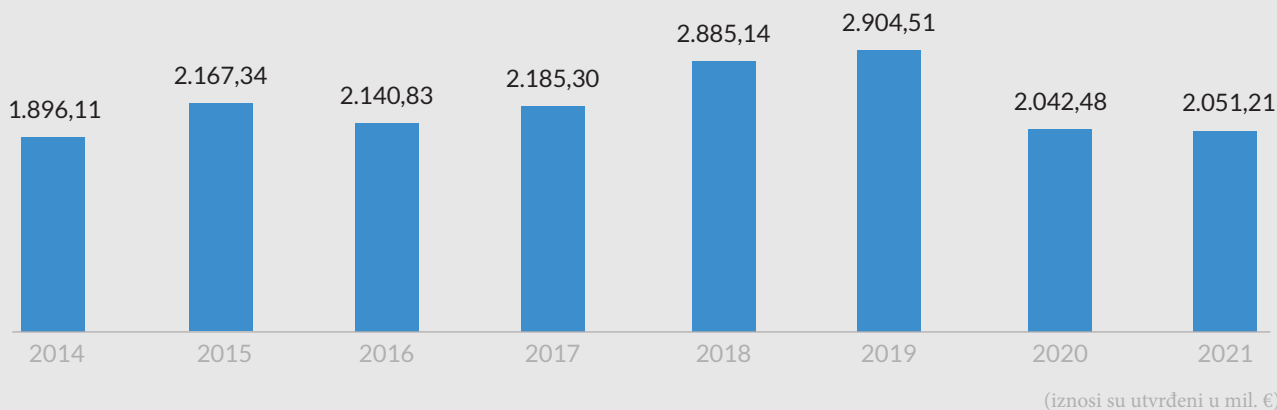
U nastavku je prikazan trend kretanja učešća gotovinskog deficita u BDP-u periodu od 2014 do 2023¹¹:⁹ Član 22 stav 3 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti. **Poređenje u odnosu na rebalans budžeta za 2020. godinu.**¹⁰ Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, odnosno sistemskim zakonom o budžetu, definisan je limit maksimalnog deficita na nivou od 3% BDP-a.¹¹ Podaci koji se odnose na izvršenje učešća gotovinskog deficita centralnog nivoa države u BDP-u, za period 2014-2020. godine preuzeti iz Informacije o analizi indikatora fiskalne odgovornosti centralnog nivoa države u vezi Predloga zakona o Budžetu Crne Gore za 2021.godinu Državne revizorske institucije. Podaci koji se odnose na 2021, 2022. i 2023. preuzeti iz Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu.

PRIMICI

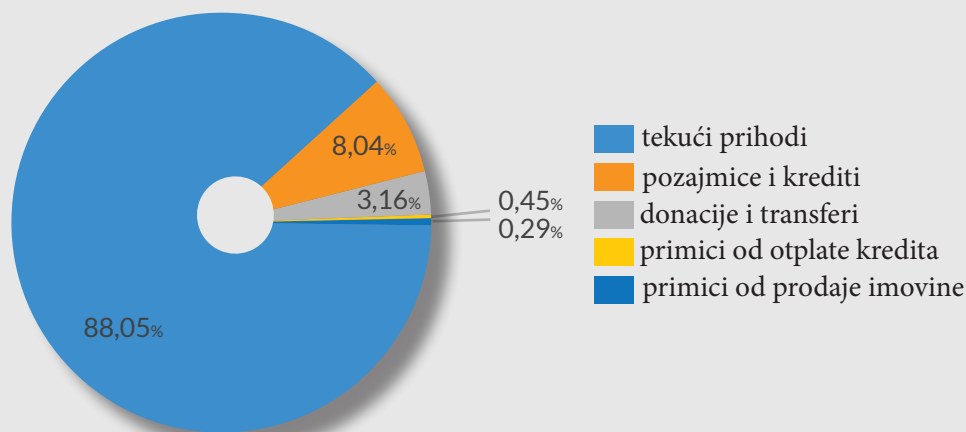
Ukupni primici Budžeta za 2021. godinu (bez depozita države) planirani su u iznosu od 2.051,2 mil. €. U odnosu na planirane u 2020. godini, viši su za 8,73 mil. €, odnosno 0,43%. Depoziti države iznose 404,58 mil. €

U nastavku je prikazan trend kretanja primitaka budžeta države u periodu od 2014. do 2021. godine¹²:

OPIS	2014	2015	2016	2017	2018	Predlog završnog računa 2019	Plan 2020	Predlog zakona 2021	Procentualna promjena 2021 u odnosu na 2020
PRIMICI	1.896,11	2.167,34	2.140,83	2.185,30	2.885,14	2.904,51	2.042,48	2.051,21	0,43%
Tekući prihodi	1.339,59	1.312,18	1.470,81	1.534,41	1.708,02	1.838,73	1.637,88	1.806,08	10,27%
Primici od prodaje imovine	6,69	7,84	4,22	6,19	15,75	4,28	6,00	6,00	0,00%
Primici od otplate kredita	8,52	7,93	4,66	6,58	11,29	8,27	17,11	9,23	-46,05%
Donacije i transferi	5,55	6,6	11,58	25,28	26,71	38,21	50,00	64,90	29,80%
Pozajmice i krediti	535,75	832,79	649,56	612,84	1.123,37	1.015,02	331,49	165,00	-50,22%

(iznosi su utvrđeni u mil. €)

Tekući prihodi u 2021. godini čine 88,05% ukupnih primitaka budžeta Crne Gore.

¹² Podaci za period 2014 - 2018. godine preuzeti su iz zakona o završnim računima Budžeta Crne Gore 2014 - 2018. godine. Podaci za 2019. godinu preuzeti su iz Predloga zakona o završnom računu Budžeta za 2019. godinu. Podaci za 2020. godinu preuzeti su iz Zakona o budžetu za 2020 godinu ("Službeni list Crne Gore", br. 074/19, 061/20).

TEKUĆI PRIHODI

U odnosu na planirane u 2020. godini, tekući prihodi viši su za 168,2 mil. €, odnosno 10,27%.

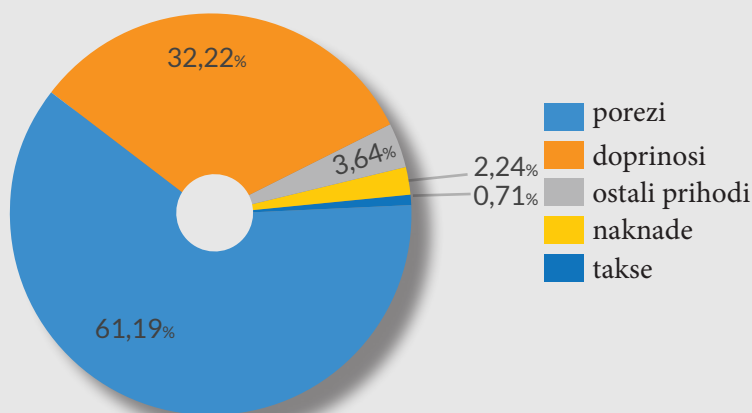
U odnosu na planirane 2020. godine, prihodi od naknada bilježe najviši rast, 63,32%.

O P I S	Plan 2020	Predlog zakona o budžetu 2021	Apsolutna razlika	Procentualna promjena
<i>Tekući prihodi</i>	1.637.876.739,51	1.806.075.238,47	168.198.498,96	10,27%
Porezi	1.055.437.359,72	1.105.088.585,25	49.651.225,53	4,70%
Doprinosi	492.500.380,32	581.841.303,53	89.340.923,21	18,14%
Takse	12.187.154,40	12.777.235,97	590.081,57	4,84%
Naknade	24.825.251,90	40.543.371,61	15.718.119,71	63,32%
Ostali prihodi	52.926.593,17	65.824.742,10	12.898.148,93	24,37%

(iznosi su utvrđeni u €)

Tekući prihodi:

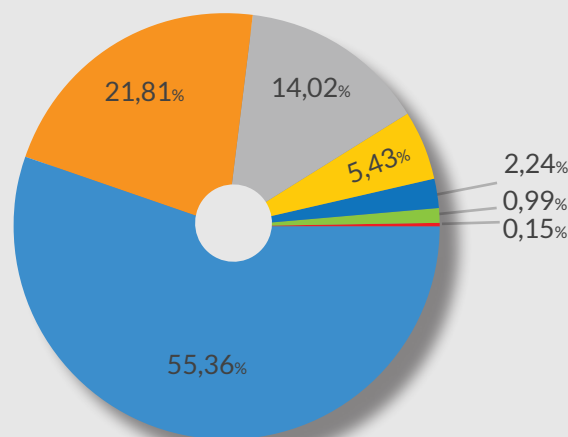

U okviru tekućih prihoda najznačajniji prihod predstavljaju prihodi od poreza i to 61,19% ukupnih tekućih prihoda.

U okviru prihoda od poreza najznačajniji prihod predstavljaju prihodi od poreza na dodatu vrijednost i to 55,35% ukupnih poreskih prihoda.

Poreski prihodi:

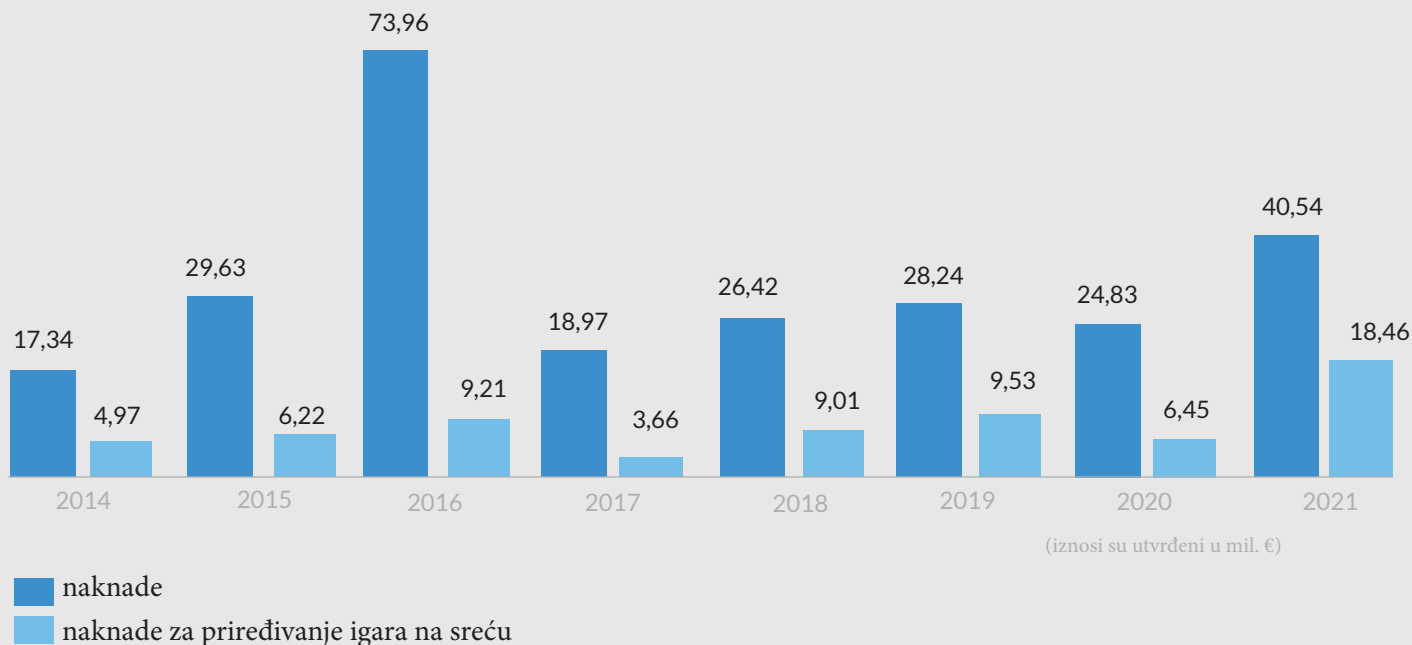
- porez na dodatu vrijednost
- akcize
- porez na dohodak fizičkih lica
- porez na dobit pravnih lica
- porez na međunarodnu trgovinu i transakcije
- ostali porezi
- porez na imovinu

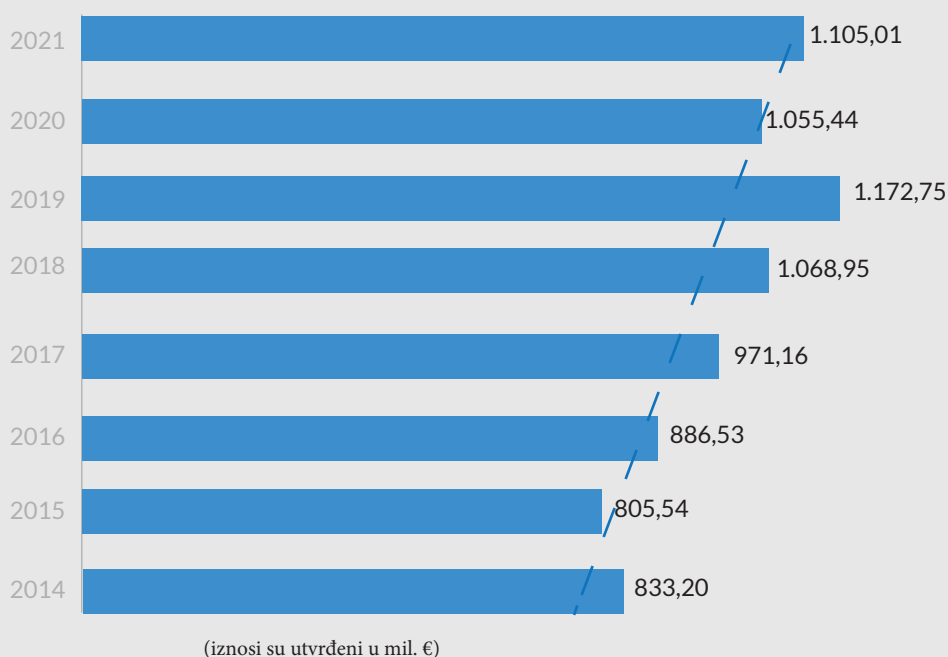

U strukturi naknada, najznačajniju stavku čini prihod od naknada za priređivanje igara na sreću koji iznosi 18,46 mil. € i za 186,36% je veći u odnosu na prethodnu godinu.

U nastavku je trend kretanja primitaka od naknada i naknada za priređivanje igara na sreću 2014 - 2021. godine:¹³

U nastavku je trend kretanja primitaka od poreza 2014 - 2021. godine:¹⁴

¹³ Podaci za period 2014 - 2018. godine preuzeti su iz zakona o završnim računima Budžeta Crne Gore 2014 - 2018. godine. Podaci za 2019. godinu preuzeti su iz Predloga zakona o završnom računu Budžeta za 2019. godinu. Podaci za 2020. godinu preuzeti su iz Zakona o budžetu za 2020 godinu ("Službeni list Crne Gore", br. 074/19, 061/20).

¹⁴ Isto kao 13

ZADUŽIVANJE

Nedostajuća sredstva za finansiranje budžeta, u 2021. godini, iznose 575.600.000,00 eura.

Za finansiranje navedenog, Država će, u 2021. godini, koristiti depozite i sredstva iz postojećih kreditnih aranžmana zaključenih u ranijem periodu.

Od ukupnog iznosa za projekat izgradnje autoputa, 85% sredstava, odnosno 943.991.500,00 američkih dolara, obezbijedeno je zaključenjem kreditnog aranžmana sa kineskom Exim bankom, dok će preostalih 15% biti obezbijedeno iz sopstvenih sredstava ili kroz emisiju obveznica na inostranom ili domaćem tržištu, emisijom državnih zapisa, ili zaključenjem kreditnih aranžmana sa domaćim ili inostranim finansijskim institucijama.

Za finansiranje projekta izgradnje autoputa „Bar - Boljare“, prioritetna dionica Smokovac - Uvač - Mataševo, Vlada može koristiti sopstvena sredstva ili se dodatno zadužiti kod kineske Exim banke ili druge finansijske institucije do visine neophodne za implementaciju navedenog projekta.

Vlada, u 2021. godini, može zaključiti svop ugovore i ugovore o kupovini derivata u skladu sa standardizovanim okvirnim ugovorom o finansijskim derivatima koji je uobičajen u poslovnoj praksi, odnosno na način uobičajen u poslovnoj praksi, radi zaštite od rizika kamatnih i/ili valutnih promjena u vezi sa kreditnim ugovorom sa kineskom Exim bankom zaključenim 2014. godine za potrebe izgradnje auto-puta Bar - Boljare, prioritetna dionica Smokovac - Uvač - Mataševo, kao i u vezi sa drugim zaključenim kreditnim ugovorima, emitovanim hartijama od vrijednosti (obveznicama) i/ili izdatim garancijama u skladu sa ovim zakonom i/ili prethodnim godišnjim zakonima o budžetu Crne Gore.

Vlada može zaključiti aranžmane u cilju regulisanja prava i obaveza po osnovu neriješenih dužničko-povjerilačkih pitanja nastalih sukcesijom duga SFRJ.

VLADA ĆE U 2021. GODINI IZDATI GARANCIJE U UKUPNOM IZNOSU DO 68.250.000,00 EURA:

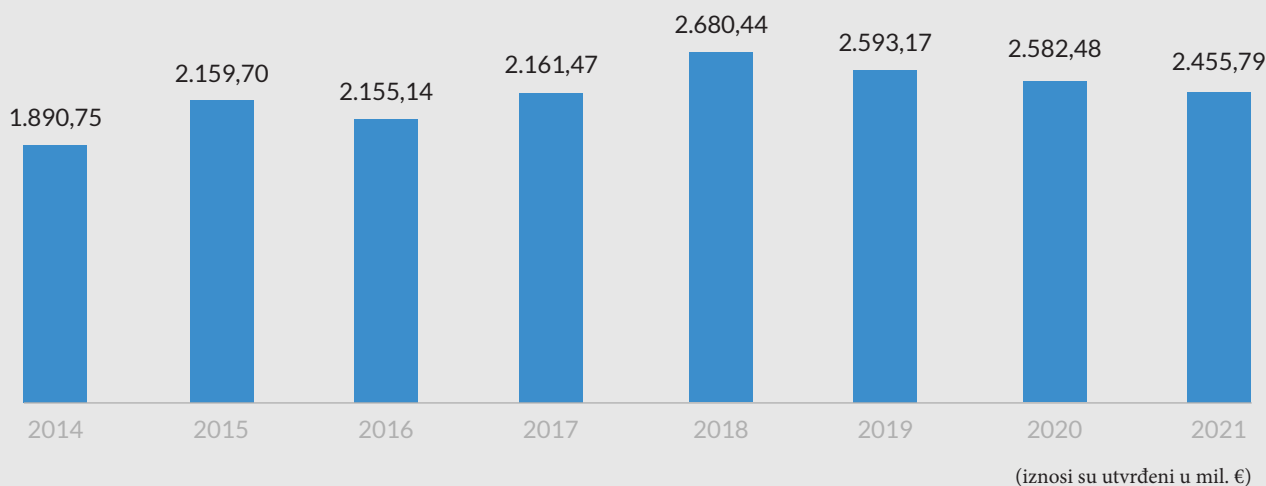
1. Za kreditni aranžman za potrebe Željezničke infrastrukture Crne Gore, a za potrebe nabavke mehanizacije za održavanje pruga (građevinsko i elektrotehničko) i nove opreme za pomoćni voz koji se koristi za otklanjanje posljedica nezgoda i nesreća, u iznosu do 11.000.000,00 eura;
2. Za kreditni aranžman za potrebe Željezničkog prevoza Crne Gore, a za potrebe nabavke novih vozova koji bi se koristili u lokalnom prevozu putnika, u iznosu do 14.000.000,00 eura;
3. Za kreditni aranžman između Željezničkog prevoza Crne Gore i EUROFIME (Specijalizovana finansijska institucija za kreditiranje nabavke i opravke voznih sredstava) za potrebe urgentnog generalnog remonta voznih sredstava koja se koriste za željeznički putnički saobraćaj u iznosu do 2.000.000,00 eura;
4. Vlada će izdati pismo o potvrđivanju državne garancije na iznos do 12.000.000,00 eura, za potrebe druge tranše kreditnog aranžmana između Regionalnog Vodovoda Crnogorsko promorje doo i Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), čija je ukupna vrijednost 24.000.000,00 eura;
5. Za kreditni aranžman opštine Budva, u iznosu do 29.250.000,00 eura za koji će kreditor biti određen tokom godine.

IZDACI

Izdaci budžeta za 2021. godinu planirani su u iznosu od 2.455,79 mil. € i manji su za 4,91% u odnosu na planirane za 2020. godinu.

U nastavku je prikazan trend kretanja izdataka budžeta države u periodu od 2014. do 2021:¹⁵

Izdaci:

OPIS	2014	2015	2016	2017	2018	Predlog završnog računa 2019	Plan 2020	Predlog zakona 2021	Procentualna promjena 2021 u odnosu na 2020
IZDACI	1.890,75	2.159,70	2.155,14	2.161,47	2.680,44	2.593,17	2.582,48	2.455,79	-4,91%
Tekući izdaci	635,03	641,17	697,29	745,81	788,26	822,77	840,1	871,84	3,78%
Transferi za socijalnu zaštitu	492,15	487,04	554,98	538,05	544,49	554,35	577,69	574,25	-0,60%
Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	99,05	136,23	171,82	166,88	208,73	219,69	276,73	257,81	-6,84%
Kapitalni izdaci	133,97	256,49	106,91	287,89	390,98	402,21	196,86	225,07	14,33%
Pozajmice i krediti	2,48	2,98	2,87	4,86	4,6	3,18	1,58	1,55	-1,90%
Otplata dugova	514,54	619,15	602,38	398,56	719,51	566,67	555,9	450,20	-19,01%
Rezerve	13,53	16,64	18,9	19,68	23,89	24,3	133,63	75,07	-43,82%

(iznosi su utvrđeni u mil. €)

¹⁵ Podaci za period 2014 - 2018. godine preuzeti su iz zakona o završnim računima Budžeta Crne Gore 2014 - 2018. godine. Podaci za 2019. godinu preuzeti su iz Predloga zakona o završnom računu Budžeta za 2019. godinu. Podaci za 2020. godinu preuzeti su iz Zakona o budžetu za 2020 godinu ("Službeni list Crne Gore", br. 074/19, 061/20).

IZDACI

U odnosu na planirane izdatke za 2020. godinu, rezerve bilježe pad od 43,82%.

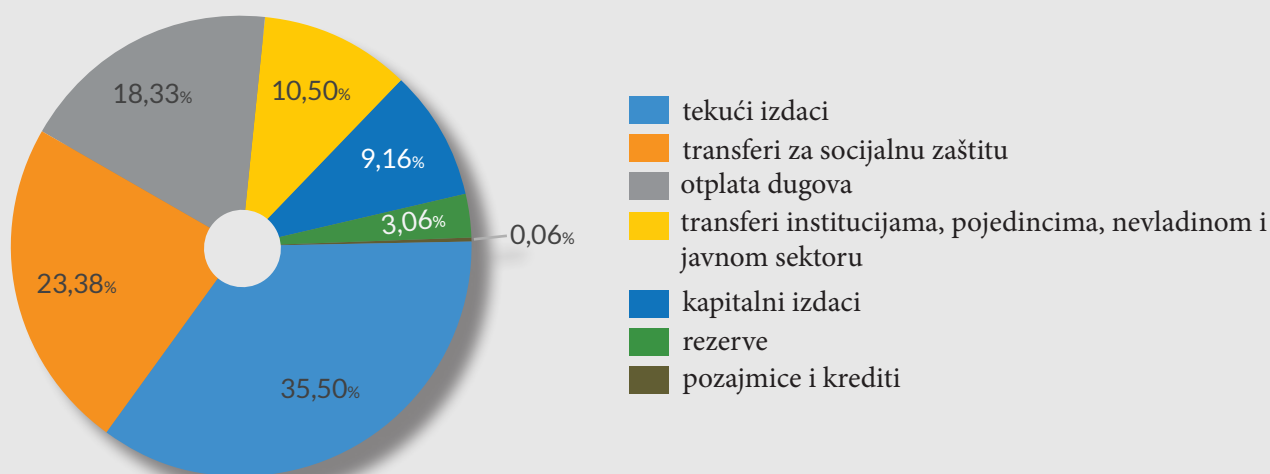
O P I S	Plan 2020	Predlog zakona o budžetu 2021	Apsolutna razlika u odnosu na plan	Procentualna promjena u odnosu na plan
Izdaci	2.582.479.206,80	2.455.790.087,47	-126.689.119,33	-4,91%
<i>Tekući izdaci</i>	840.095.399,85	871.836.868,68	31.741.468,83	3,78%
Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	498.471.790,29	523.222.721,48	24.750.931,19	4,97%
Ostala lična primanja	14.935.883,01	12.437.187,92	-2.498.695,09	-16,73%
Rashodi za materijal	35.731.986,69	31.965.675,78	-3.766.310,91	-10,54%
Rashodi za usluge	61.798.439,42	62.665.861,72	867.422,30	1,40%
Rashodi za tekuće održavanje	26.024.933,76	23.341.474,30	-2.683.459,46	-10,31%
Kamate	103.344.016,44	113.075.389,33	9.731.372,89	9,42%
Renta	11.126.239,26	10.845.348,66	-280.890,60	-2,52%
Subvencije	39.084.636,97	49.771.447,94	10.686.810,97	27,34%
Ostali izdaci	49.577.474,01	44.511.761,55	-5.065.712,46	-10,22%
<i>Transferi za socijalnu zaštitu</i>	577.688.397,26	574.251.821,87	-3.436.575,39	-0,59%
Prava iz oblasti socijalne zaštite	84.530.000,00	83.438.500,00	-1.091.500,00	-1,29%
Sredstva za tehnološke viškove	20.358.000,72	18.559.577,94	-1.798.422,78	-8,83%
Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja	442.175.394,54	445.453.743,93	3.278.349,39	0,74%
Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite	20.000.001,00	15.300.000,00	-4.700.001,00	-23,50%
Ostala prava iz zdravstvenog osiguranja	10.625.001,00	11.500.000,00	874.999,00	8,24%
<i>Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru</i>	276.728.392,81	257.809.759,38	-18.918.633,43	-6,84%
Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	256.714.603,35	239.134.651,98	-17.579.951,37	-6,85%
Ostali transferi	20.013.789,46	18.675.107,40	-1.338.682,06	-6,69%
<i>Kapitalni izdaci</i>	196.861.062,65	225.065.800,50	28.204.737,85	14,33%
<i>Pozajmice i krediti</i>	1.580.002,00	1.554.001,00	-26.001,00	-1,65%
<i>Otplata dugova</i>	555.895.452,23	450.200.786,05	-105.694.666,18	-19,01%
Otplata duga	539.590.000,00	435.909.894,18	-103.680.105,82	-19,21%
Otplata garancija	0,00	3.860.000,00	3.860.000,00	-
Otplata obaveza iz prethodnih godina	16.305.452,23	10.430.891,87	-5.874.560,36	-36,03%
<i>Rezerve</i>	133.630.452,00	75.071.050,00	-58.559.402,00	-43,82%
Tekuća budžetska rezerva	131.262.694,09	75.071.050,00	-56.191.644,09	-42,81%
Stalna budžetska rezerva	2.367.805,91	0,00	-2.367.805,91	-

(iznosi su utvrđeni u €)

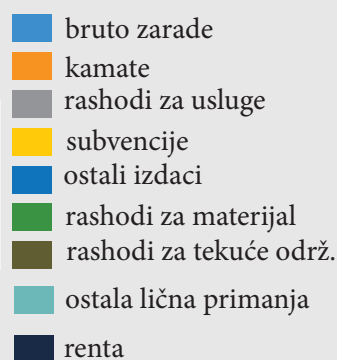

TEKUĆI IZDACI

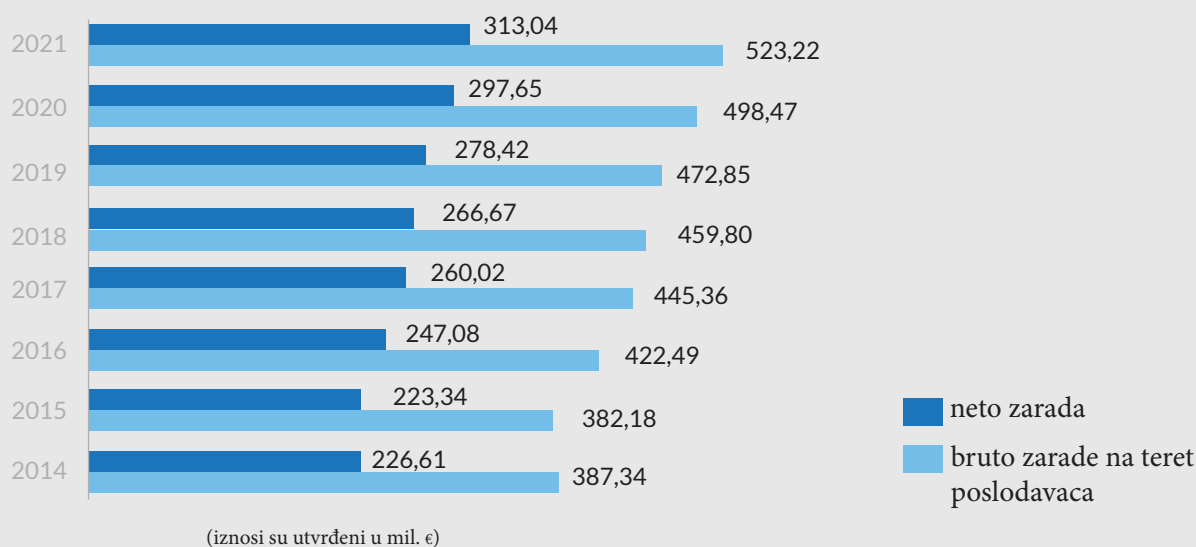
U okviru ukupnih izdataka, tekući izdaci¹⁶ čine 35,50% i iznose 871,83 mil. €:

U okviru tekućih izdataka najznačajniji iznos sredstava opredijeljen je na bruto zarade i doprinose na teret poslodavca i to u iznosu od 60,01%.

U nastavku je trend kretanja bruto zarada na teret poslodavca i neto zarada u periodu od 2014. do 2021. godine:¹⁷

¹⁶ Ukupan iznos tekućih izdataka, sa tekućim izdacima kapitalnog budžeta.

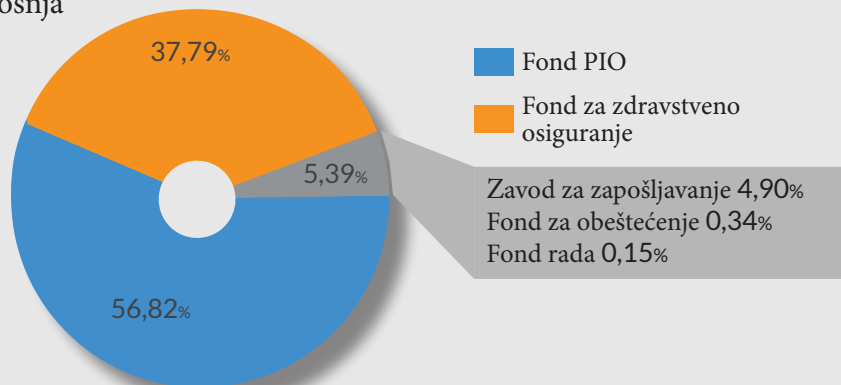
¹⁷ Podaci za period 2014 - 2018. godine preuzeti su iz zakona o završnim računima Budžeta Crne Gore 2014 - 2018. godine. Podaci za 2019. godinu preuzeti su iz Predloga zakona o završnom računu Budžeta za 2019. godinu. Podaci za 2020. godinu preuzeti su iz Zakona o budžetu za 2020 godinu ("Službeni list Crne Gore", br. 074/19, 061/20).

BUDŽET DRŽAVNIH FONDOVA

Najveći udio sredstava budžeta državnih fondova u 2021. opredijeljeno je za Fond penzijskog i invalidskog osiguranja i to oko 56,82%.

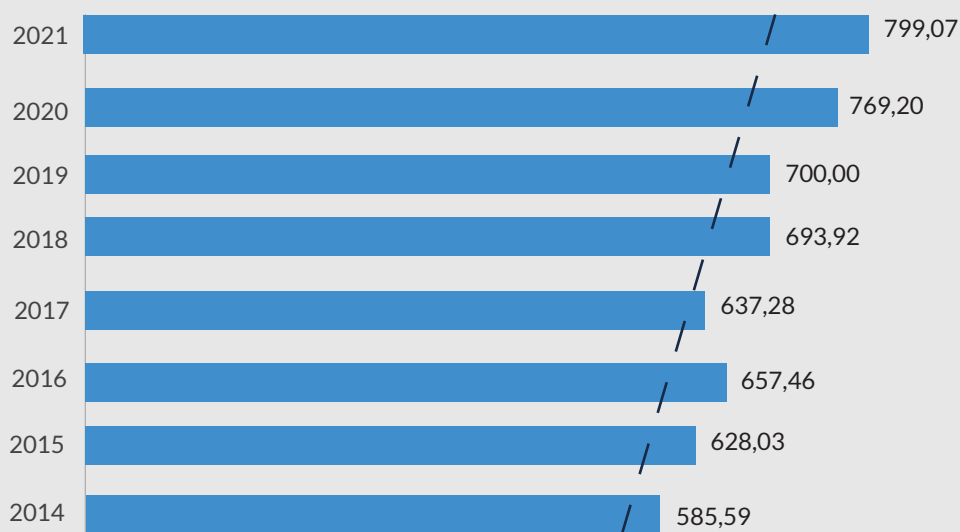
Budžet fondova - potrošnja pojedinačno:

BUDŽET FONDOVA	Plan 2021
Fond penzijskog i invalidskog osiguranja	454.071.003,43
Fond za zdravstveno osiguranje	301.937.927,37
Zavod za zapošljavanje	39.161.095,88
Fond za obeštećenje	2.679.937,69
Fond rada	1.226.569,04
UKUPNO	799.076.533,37¹⁸

(iznosi su utvrđeni u €)

U nastavku je trend kretanja budžeta državnih fondova u periodu od 2014. do 2021. godine:¹⁹

(iznosi su utvrđeni u mil. €)

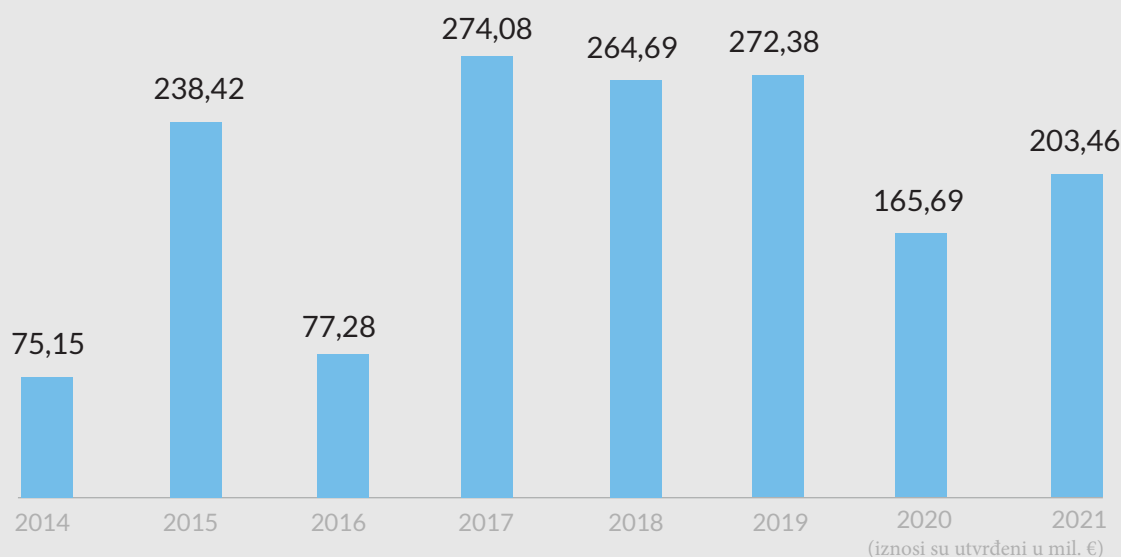
¹⁸ U navedeni iznos uključena je i stavka 46 - otplata duga, u ukupnom iznosu 900.003,00 eura.

¹⁹ Podaci za period 2014 - 2018. godine preuzeti su iz zakona o završnim računima Budžeta Crne Gore 2014 - 2018. godine. Podaci za 2019. godinu preuzeti su iz Predloga zakona o završnom računu Budžeta za 2019. godinu. Podaci za 2020. godinu preuzeti su iz Zakona o budžetu za 2020 godinu ("Službeni list Crne Gore", br. 074/19, 061/20).

KAPITALNI BUDŽET

U nastavku je prikazan trend kretanja kapitalnog budžeta u periodu 2014 - 2023. godine:²⁰

Kapitalni budžet
203,46 mil. €

Uprava za saobraćaj
158,02 mil. €

Uprava javnih radova
45,44 mil. €

Predlogom Zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu sredstva kapitalnog budžeta planirana su u ukupnom iznosu od 203.459.770,49 €, što čini 4,39% BDP-a.

Upravi za saobraćaj planirana su sredstva u ukupnom iznosu od 158.023.392,00 €, odnosno 77,67% ukupnog kapitalnog budžeta, dok su kod Uprave javnih radova, za 2021. godinu, planirana sredstva u iznosu od 45.436.378,49 €, odnosno 22,33%.

Za Autoput predviđeno je 62,76% ukupnih sredstava predviđenih kapitalnim budžetom.

Od ukupnih sredstva opredijeljenih Upravi za saobraćaj, iznos od 127.689.900,00 € odnosi se na Projekat prioritete dionice autoputa Bar-Boljare, i sredstva su namijenjena za izvođenje radova (kredit EXIM banke i učešće Vlade Crne Gore), konsultantske usluge, nadzor, reviziju i eksproprijaciju.

Sredstva u iznosu 30.333.492,00 €, odnose se na realizaciju projekata koji proizilaze iz redovnih aktivnosti i nadležnosti Uprave za saobraćaj, dok se sredstva u iznosu od 718.000,00 € odnose na realizaciju projekata za pružne prelaze koji proizilaze iz redovnih aktivnosti i nadležnosti Uprave za željeznicu, a realizuju se u sklopu Kapitalnog budžeta.

Sredstva opredijeljena Upravi javnih radova u iznosu od 45.436.378,49 € odnose se na realizaciju projekata započelih u prethodnom periodu kao i na nove projekte. Od ukupno opredijeljenog iznosa sredstava Upravi javnih radova, sredstva iz opštih prihoda iznose 40,80 mil. €, iz IPA sredstava 4,62 mil. €, dok su krediti i donacije 0,01 €.

²⁰ Podaci za period 2014 - 2018. godine preuzeti su iz zakona o završnim računima Budžeta Crne Gore 2014 - 2018. godine. Podaci za 2019. godinu preuzeti su iz Predloga zakona o završnom računu Budžeta za 2019. godinu. Podaci za 2020. godinu preuzeti su iz Zakona o budžetu za 2020 godinu ("Službeni list Crne Gore", br. 074/19, 061/20).

U nastavku je prikazana struktura izdataka kapitalnog budžeta za 2021. godinu i procjena za 2022. godinu i 2023. godinu.

	2021	2022	2023
Izdaci	203,46	93,07	91,17
Tekući izdaci	17,75	10,37	7,99
Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	588,00	0,00	0,00
Kapitalni izdaci	185,12	82,7	83,19

(iznosi su utvrđeni u mil. €)

TRANSAKCIJE FINANSIRANJA

U 2021. godini, ukupne obaveze po osnovu glavnice rezidentima i nerezidentima iznose 435,9 mil. €.

U sljedećoj tabeli date su obaveze u toku 2021. godine:

	Glavnica	Kamata	Ukupno
Obaveze rezidentima	85,89	9,84	95,73
Obaveze nerezidentima	350,01	102,94	452,95
Obaveze iz prethodnog perioda			9
UKUPNO	435,9	112,78	557,68

(iznosi su utvrđeni u mil. €)

JAVNE FINANSIJE 2020. GODINE

Pandemija virusa Covid 19 i njen uticaj na ekonomske tokove, u najvećoj mjeri opredijelila je kretanje javnih finansija u 2020. godini. Pad javnih prihoda uzrokovan padom ekonomske aktivnosti i pritisak na potrošnju usljed potrebe dodatnog finansiranja zdravstvenog sistema, kao i sprovođenje socio-ekonomskih mjera pomoći građanima i privredi rezultirali su rastom deficita javne potrošnje na najveći nivo od sticanja nezavisnosti.

- **Javni prihodi 2020. godine** su 1.869,4 mil. € ili 44,6% procijenjenog BDP-a (4.193,2 mil. €). U odnosu na planirane, prihodi su manji za 69,3 mil. € ili 3,7%, dok je u odnosu na naplaćene u 2019. godini, naplata prihoda manja za 282,1 mil. € ili 13,1%, kao posljedica značajnog smanjenja ekonomske aktivnosti uzrokovane pandemijom virusa Covid 19.
- **Javna potrošnja u 2020. godini** iznosila je 2.333,2 mil. € ili 55,6% BDP-a, i veća je za 63,5 mil. € ili 2,8% u odnosu na planiranu, dok je u odnosu na prethodnu godinu veća za 109,5 mil. € ili 4,9%, prvenstveno usljed sprovođenja tri paketa socio-ekonomskih mjera usmjerenih na suzbijanje negativnih efekata pandemije po građane i privredu.
- **Ostvaren je deficit javnih finansija** u iznosu od 463,8 mil. € ili 11,1% BDP-a, što je za 132,8 mil. € ili 40,1 % više u odnosu na planirani, a 391,6 mil. € više u odnosu na deficit ostvaren u 2019. godini.

Obustava i ograničavanje poslovanja u pojedinim djelatnostima, prekid međugradskog saobraćaja i drastičan pad turističkog prometa, zahtijevali su revidiranje budžetskih planova, te je rebalans budžeta usvojen u junu 2020. godine.

Izvorni prihodi budžeta iznosili su 1.639,3 mil. € ili 39,1% procijenjenog BDP-a (4.193,2 mil. €), što je u odnosu na rebalans budžeta 2020. godine, manje za 65,7 mil. € ili 3,9%.

Najveće negativno odstupanje u odnosu na planirano, rezultat je, u najvećoj mjeri, pada ostvarenog turističkog prometa, te je najveće negativno odstupanje zabilježeno kod poreza na dodatu vrijednost, 86 mil € ili 14,0%, i akciza u iznosu od 16,0 mil. €, ili 7,2%.

Prihodi po osnovu poreza i doprinosa na zarade u 2020. godini veći su za 44,2mil. € ili 7,3%, kao rezultat subvencionisanja zarada za zaposlene u privrednim granama, koje su posebno pogođene mjerama za ograničavanje obavljanja djelatnosti u okviru drugog i trećeg paketa ekonomskih mjera.

Izdaci budžeta su iznosili 2.064,6 mil. € ili 49,2% procijenjenog BDP-a i veći su za 23,7 mil. € ili 1,2% planiranih rebalansom. Budžetska potrošnja uvećana je prije svega zbog potrebe za dodatnim finansiranjem zdravstvenog sistema u uslovima pandemije, kao i finansiranja tri paketa socio-ekonomskih mjera.

Tekući izdaci ostvareni su u nivou od 857,9 mil. € i veći su za 17,8 mil. € ili 2,1% u odnosu na planirane. U odnosu na 2019.

godinu, tekući izdaci su veći za 35,2 mil. € ili 5,6%, kao rezultat povećanja zarada za zaposlene u prosvjeti i zdravstvu, ali i jednokratnih davanja za zaposlene u ovim sektorima tokom 2020. godine.

Kapitalni izdaci realizovani su u iznosu od 229,9 mil. €, što je za 35,1 mil. € ili 18,00% više od planiranih, kao rezultat veće realizacije sredstava planiranih za implementaciju projekata koji se realizuju kroz kapitalni budžet a koje sprovode Uprava za saobraćaj i Uprava javnih radova (ne uključujući projekat izgradnje prioritetne dionice Autoputa) i to po osnovu zaključenog kreditnog aranžmana. U odnosu na prethodnu godinu ova kategorija izdataka manja je za 114,9 mil. € ili 33,3%, kao posljedica smanjenog intenziteta izvođenja radova na izgradnji prioritetne dionice Autoputa, u uslovima pandemije.

U odnosu na 2019. godinu, posmatrano po strukturi, najveći rast zabilježen je kod kategorije **rezerve** u iznosu od 92,1 mil. € ili četiri puta i to kao rezultat sprovođenja paketa mjera pomoći privredi i građanima, pri čemu se najveći dio odnosi na subvencije zarada zaposlenih u cilju stvaranja uslova za očuvanje radnih mjesta.

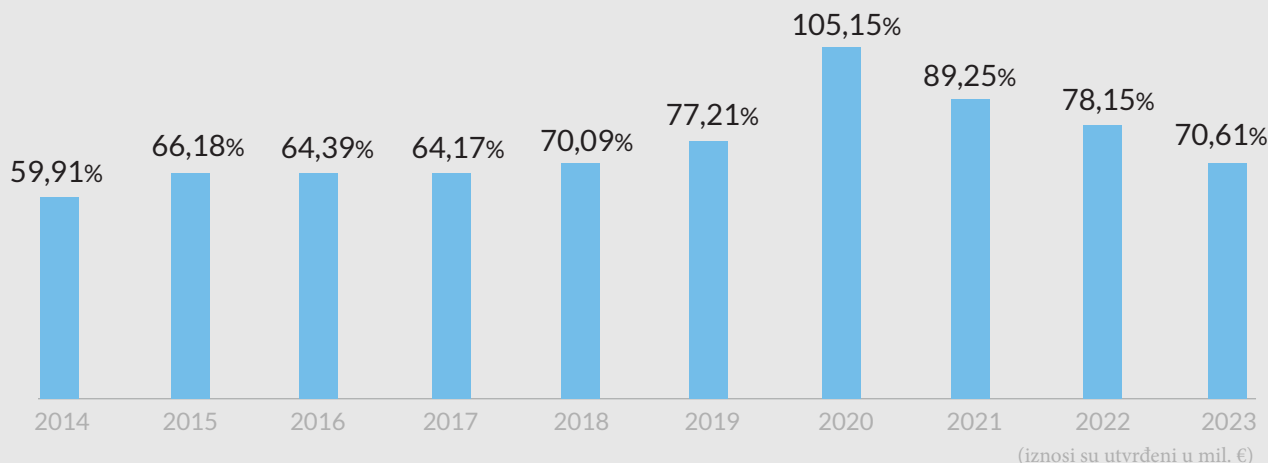
Transferi pojedincima, nevladinom i javnom sektoru bilježe rast kako u odnosu na 2019. godinu, tako i u odnosu na plan u iznosu od 61,6 mil. € ili 28,0%, odnosno 4,5 mil. € ili 1,6% prvenstveno kao rezultat većih transfera Fondu za zdravstveno osiguranje, u cilju saniranja posljedica pandemije.

Shodno dinamici kretanja budžetskih prihoda i rashoda u 2020. godini, **preliminarni gotovinski deficit** centralnog budžeta ostvaren je u iznosu od 425,3 mil. € ili 10,1% procijenjenog BDP-a, što je za 89,4 mil. € ili 26,6% više u odnosu na planirani, dok je u odnosu na deficit ostvaren u 2019. godini više za 282,1 mil. € ili skoro tri puta.

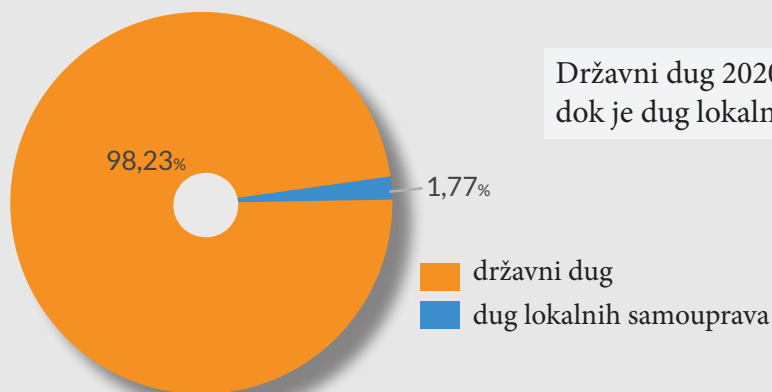
JAVNI DUG

Na kraju 2020. godine, vrijednost javnog duga, prema podacima iz Izvještaja o javnom dugu za 2020. godinu, iznosio je 4.408,95 mil. €, odnosno 105,15% procijenjenog BDP-a.

U nastavku je trend kretanja učešća javnog duga u BDP-u u periodu 2014-2023. godine:²¹

U nastavku je grafikoni koji prikazuje odnos državnog duga i duga lokalnih samouprava u 2020. godini:

Državni dug 2020. godine je iznosio 4.330,83 mil. €, dok je dug lokalnih samouprava iznosio 78,12 mil. €.

²¹ Podaci koji se odnose na učešće javnog duga u BDP-u, za period 2014-2020. godine preuzeti iz Informacije o analizi indikatora fiskalne odgovornosti centralnog nivoa države u vezi Predloga zakona o Budžetu Crne Gore za 2021. godinu Državne revizorske institucije. Podaci koji se odnose na 2021, 2022. i 2023. preuzeti iz Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu.

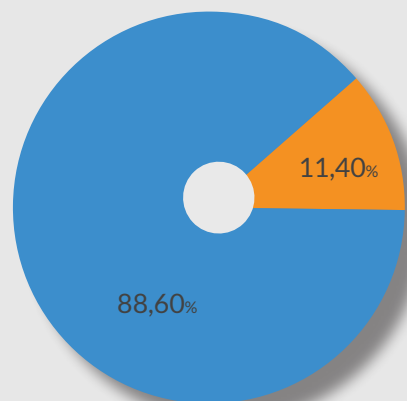

DRŽAVNI DUG

U nastavku je grafikon koji prikazuje odnos spoljnog i unutrašnjeg duga u 2020. godini:

Ukupan državni dug (bez depozita), na 31.12.2020. godine, iznosio je 4.330,83 mil. €, ili 103,28% BDP-a. Ukupan državni dug uključujući depozite, na kraju 2020. godine, iznosio je 3.458,40 mil. € ili 82,48% BDP-a.

Spoljni dug na kraju 2020. godine iznosio je 3.835,27 mil. €, odnosno 91,46% BDP-a. Domaći dug na kraju 2020. godine iznosi 495,56 mil. €, odnosno 11,82% BDP-a. Depoziti na kraju 2020. godine iznosili su 872,43 mil. €, uključujući 38.447 unci zlata (čija je vrijednost 59,52 mil. €) ili 20,81% BDP-a.

■ spoljni dug
■ unutrašnji dug

SERVISIRANJE DRŽAVNOG DUGA U 2020. GODINI

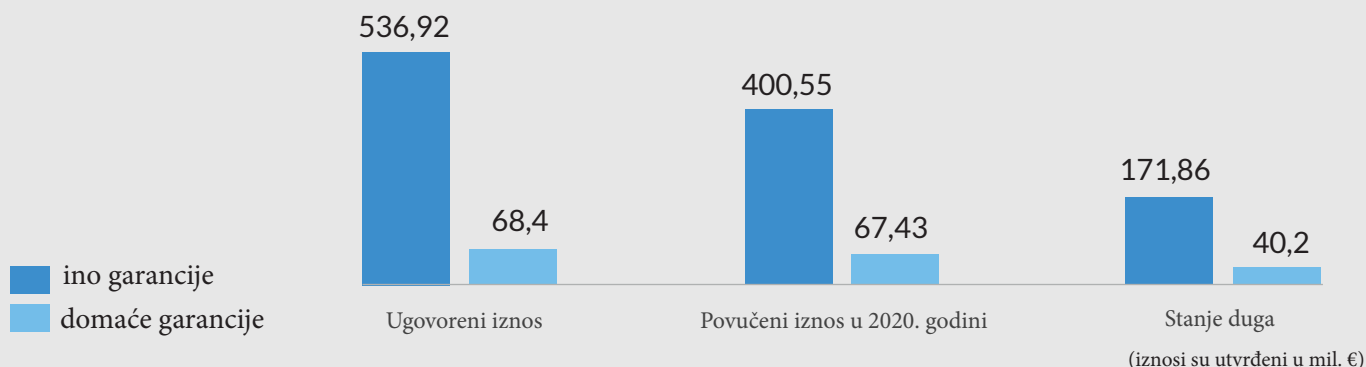
Budžetska pozicija	2020. godina
4611 -Otplata glavnice rezidentima	244,19
4612 -Otplata glavnice nerezidentima	421,65
4630 -Otplata obaveza iz prethodnih godina –stara devizna štednja	0,33
4630 -Otplata obaveza iz prethodnih godina –restitucija	0,00
Ukupna otplata glavnice	666,17
4161 -Otplata kamate rezidentima	12,81
4162 -Otplata kamate nerezidentima	98,02
Ukupna otplata kamate	110,83
UKUPNO	777,00

(iznosi su utvrđeni u mil. €)

DRŽAVNE GARANCIJE

Ugovoreni iznos izdatih državnih garancija na kraju 2020. godine iznosi oko 605,32 mil. €, što je za oko 3,39mil. € više u odnosu na isti period 2019. godine.

Od ovog iznosa, angažovana sredstva iznose oko 467,98 mil. eura. Stanje duga na kraju 2020. godine, po garancijama izdatim domaćim i ino kreditorima iznosi 212,06 mil. €, što predstavlja 5,1% BDP-a. U odnosu na kraj 2019. godine, na kraju 2020. godine stanje duga po osnovu izdatih državnih garancija se smanjilo za 32,24 mil. €.

10 POTROŠAČKIH JEDINICA SA NAJVIŠE OPREDIJELJENIH SREDSTAVA U BUDŽETU ZA 2021. GODINU

Fond penzijskog i invalidskog osiguranja	454.071.003,43
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja – upravljanje dugom	449.279.894,15
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja	321.748.777,77
Fond za zdravstveno osiguranje	301.937.927,37
Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta	216.110.970,93
Uprava za saobraćaj (kapitalni budžet)	158.023.392,00
Ministarstvo unutrašnjih poslova	95.370.524,55
Uprava javnih radova (kapitalni budžet)	45.436.378,49
Ministarstvo odbrane	43.434.355,88
Zavod za zapošljavanje	39.161.095,88

(iznosi su utvrđeni u €)

BUDŽETI INSTITUCIJA NA KOJE ODBOR ZA EKONOMIJU, FINANSIJE I BUDŽET SKUPŠTINE CRNE GORE DAJE SAGLASNOST

U skladu sa članom 51 stav 3 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji (DRI), nadležno tijelo Skupštine, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, utvrdio je Nacrt budžeta DRI za 2021. godinu u iznosu od 2.130.713,08€. Nakon utvrđivanja, Nacrt budžeta DRI dostavljen je Vladi, kako bi bio uključen u predlog godišnjeg zakona o budžetu.

DRI		
Nacrt budžeta utvrđen od strane matičnog Odbora	Predlog budžeta 2021.	Procenat
2.130.713,08 €	2.130.713,08 €	100,00%

U skladu sa članom 95 Zakona o sprječavanju korupcije, nacrt budžeta Agencije za sprječavanje korupcije (ASK) predlaže Savjet Agencije i dostavlja ga nadležnom tijelu Skupštine, Odboru za ekonomiju, finansije i budžet. Nakon utvrđivanja, Nacrt budžeta ASK dostavljen je Vladi, kako bi bio uključen u predlog godišnjeg zakona o budžetu.

Odobrena sredstva za funkcionisanje i rad Agencije ne mogu biti manja od 0,2% tekućeg budžeta Crne Gore.

ASK		
Nacrt budžeta utvrđen od strane matičnog Odbora	Predlog budžeta 2021.	Procenat
1.490.000,00 €	1.490.000,00 €	100,00%

REFORMA BUDŽETSKOG PROCESA

Budžetska reforma u Crnoj Gori se sprovodi kao dio Programa reformi upravljanja javnim finansijama. Programom reformi upravljanja javnim finansijama (PFM), kao jednom od ključnih oblasti daljeg unapređenja javne uprave, definišu se osnovni reformski planovi u oblasti javnih finansija kako bi se povećala odgovornost i osiguralo pouzdano finansijsko upravljanje, kroz unapređenje ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti u upravljanju javnim resursima.

Program je značajan i kada je riječ o koordinaciji napora za ostvarivanje napretka u procesu pristupanja Crne Gore EU u određenom broju pregovaračkih poglavlja, a posebno u poglavljima: 5 - Javne nabavke; 16 - Oporezivanje; 17 - Ekonomska i monetarna politika i 32 - Finansijska kontrola.

Jedan od prioriteta PFM reforme je razvoj snažnijeg srednjoročnog budžetskog okvira i programskog budžetiranja, kao jasne veze između budžeta sa jedne strane i politika i prioriteta Vlade sa druge, što predstavlja neophodan korak za unapređenje odgovornosti i izvještavanja o učincima institucija državne uprave. Navedene aktivnosti za cilj imaju unapređenje fiskalne održivosti i odgovorno upravljanje javnim finansijama u skladu sa najvišim standardima EU, kroz implementaciju višegodišnjeg okvira budžeta i programskog budžeta, zatim budžetiranja shodno učinku kroz definisanje indikatora učinka, kao i kroz dodatno unapređenje internih finansijskih kontrola i transparentnost u upravljanju javnim finansijama.

Ključne aktivnosti, u prethodnom periodu, ogledale su se u razvoju metodologije srednjoročnog budžetskog okvira, uvođenju sveobuhvatnog programskog budžetiranja i unapređenja planiranja i izvršenja kapitalnog budžeta. Takođe, fokus je bio usmjeren na prilagođavanje i proširenje pravnog i regulatornog okvira, izgradnji kapaciteta ljudskih resursa, kao i razvoj Informacionog sistema za planiranje budžeta – BMIS, u cilju uspostavljanja savremenog sistema za pripremu i planiranje i povezivanje sa drugim IT sistemima.

U cilju implementacije navedenih reformi, Vlada je na sjednici od 20. februara 2020. godine usvojila

Informaciju o unapređenju sistema budžetiranja i višegodišnjeg budžetskog okvira, koja obuhvata predložene metodologije i pristupe za izradu srednjoročnog okvira budžeta, uvođenje programskog budžetiranja i daljeg unapređenja kapitalnog budžetiranja. Ovaj dokument daje preporuke kada su u pitanju izmjene i dopune pravnog i regulatornog okvira, razvoj IT sistema i pripremu i institucionalizaciju unapređenja kapaciteta ljudskih resursa.

Shodno navedenom, u postupku izrade budžeta za 2021. godinu, implementirana je nova metodologija programskog budžetiranja, koja je usklađena sa međunarodnim standardima i praksama u ovoj oblasti, uz adekvatno prilagođavanje crnogorskim uslovima i zakonskoj regulativi. Programska klasifikacija ima sljedeće dimenzije: 1) Glavni program, 2) Program, 3) Potprogram i 4) Aktivnost i kapitalni projekti.

Uvođenjem glavnih programa vrši se grupisanje programa potrošačkih jedinica po sektorima. Identifikovano je 12 glavnih programa u okviru kojih je uspostavljen sistem programa, potprograma i aktivnosti koji odgovaraju nadležnostima koje realizuju potrošačke jedinice. U cilju stvaranja pravnog osnova za realizaciju navedenih aktivnosti, usvojene su izmjene Odluke o načinu pripreme i sadržaju programskog budžeta potrošačkih jedinica, kojim je omogućena sveobuhvatna primjena programskog budžeta kroz uspostavljanje detaljne programske strukture formalizovane kroz programsku klasifikaciju na više nivoa i indikatora učinka, kako bi se obezbijedila bolja povezanost sa organizacionom klasifikacijom, javnim politikama i prioritetima Vlade i unaprijedila transparentnost budžeta.

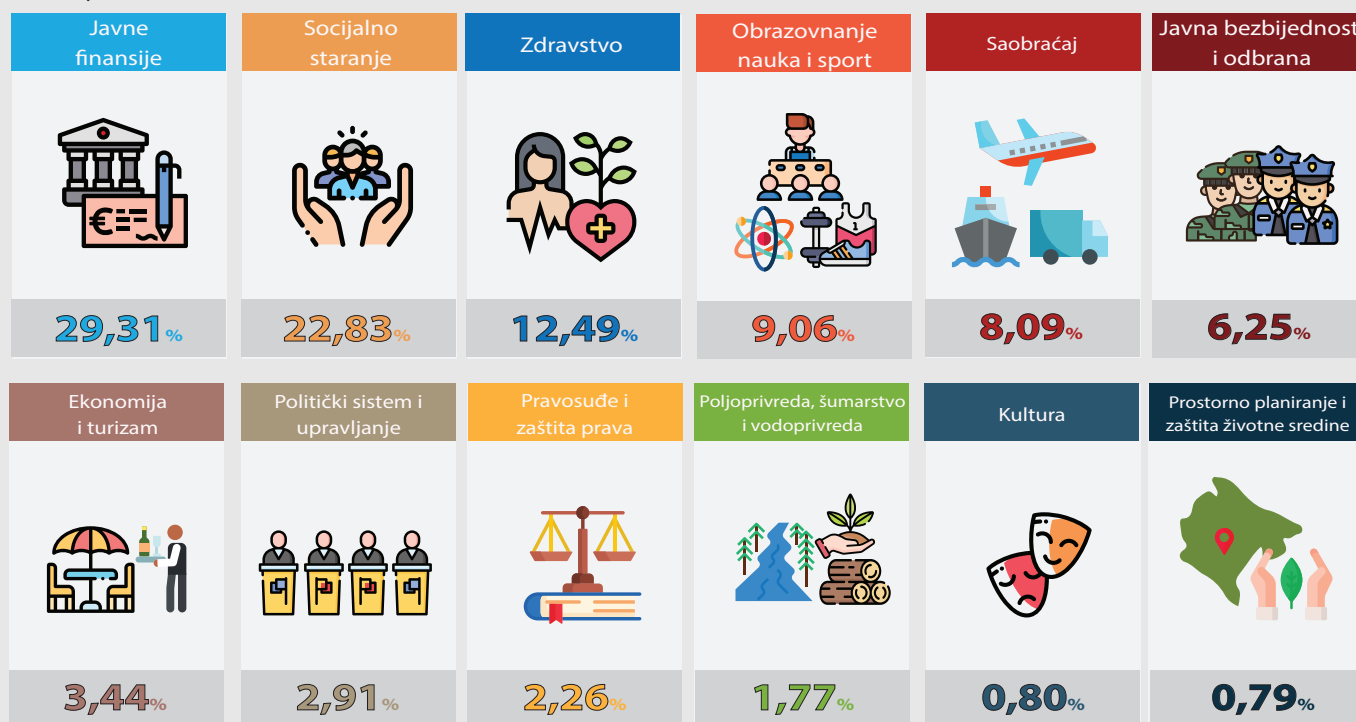
U prethodnom periodu razvijena je nova programska i organizaciona klasifikacija, koja obuhvata glavne programe, programe, potprograme, aktivnosti i projekte, kao i usklađivanje statusa potrošačkih jedinica, shodno odredbama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Zahtjevi potrošačkih jedinica pripremljeni su u skladu sa novom programskom i organizacionom strukturom potprograma.

PROGRAMSKI BUDŽET

Budžetski izdaci u 2021. godini, po programskoj klasifikaciji- po glavnim programima, raspoređeni su na sljedeći način:

Struktura budžetskih izdataka po programskoj klasifikaciji, po glavnim programima, data je u sljedećoj tabeli:

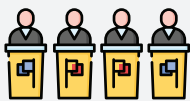
	Planirano u 2021.	Procjena 2022.	Procjena 2023.
Politički sistem i upravljanje	71.398.572,90	76.527.129,66	79.135.883,90
Pravosuđe i zaštita prava	55.406.463,67	56.960.559,93	57.239.267,84
Javna bezbjednost i odbrana	153.551.437,00	173.358.557,54	181.609.095,82
Javne finansije	719.754.437,41	517.240.174,29	656.648.736,40
Ekonomija i turizam	84.586.909,88	87.955.470,51	88.957.760,44
Poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda	43.419.421,43	70.846.896,58	63.822.394,58
Saobraćaj	198.790.647,99	90.782.097,26	87.417.118,91
Prostorno planiranje i zaštita životne sredine	19.411.454,54	16.664.262,99	17.105.080,21
Obrazovanje, nauka i sport	222.550.435,65	224.941.255,64	225.035.107,28
Kultura	19.588.275,65	20.330.674,69	20.360.265,54
Zdravstvo	306.781.264,07	319.468.661,30	333.665.660,23
Socijalno staranje	560.550.767,28	565.378.436,59	575.483.746,46
UKUPNI IZDACI	2.455.790.087,47	2.220.454.176,98	2.386.480.117,61

(iznosi su utvrđeni u €)

Politički sistem i upravljanje

U okviru glavnog programa Politički sistem i upravljanje, najznačajniji iznos sredstava odnosi se na program Javna uprava, digitalno društvo i mediji, i to 34,41%.

- Javna uprava, digitalno društvo i mediji
- Koordinacija i sprovođenje politike u oblasti vanjskih poslova
- Vršenje zakonodavne vlasti
- Podrška radu Vlade
- Sprovođenje inspeksijskog nadzora
- Parlamentarna demokratija

Sprečavanje korupcije 2,09%

Evidencija, izbor, obuka usavršavanje kadrova 1,75%

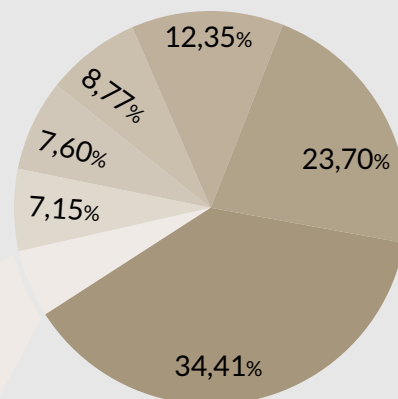
Ostvarivanje funkcije Predsjednika Crne Gore 1,10%

Organizacija i sprovođenje izbora 0,56%

Infrastrukturni projekti za potrebe državnih organa 0,37%

Objavljivanje propisa 0,11%

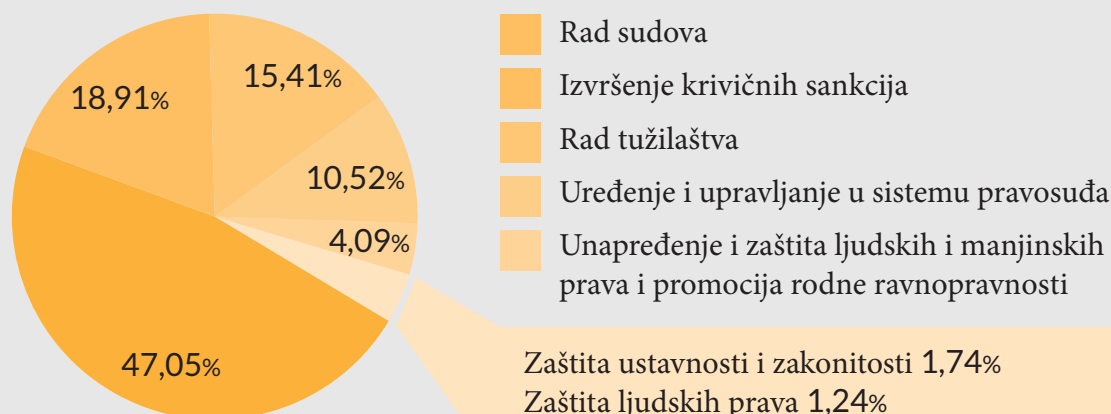
Građanska kontrola rada policije 0,06%

Napomena: Uvidom u zakonski dio Predloga zakona o budžetu, zaključuje se da na stranci 74 Obrazloženja Predloga zakona, u tabeli, u kojoj su predstavljena izdvajanja po programima, u okviru programa Politički sistem i upravljanje, nedostaje stavka 11053 - Javna uprava, digitalno društvo i mediji, za koju je Predlogom zakona za 2021. godinu izdvojeno 24.566.201,35 eura; stavka 11033 - Sprečavanje korupcije iznosi 1.490.000,00 eura, umjesto 1.160.342,00 eura; stavka 11049 - podrška radu Vlade iznosi 6.261.926,58 eura umjesto 5.492.926,59 eura; dok stavka 11051 - Koordinacija i sprovođenje politike u oblasti vanjskih poslova iznosi 16.918.137,12 eura, umjesto 15.618.871,45 eura.

Pravosuđe i zaštita prava

U okviru glavnog programa Pravosuđe i zaštita prava, najznačajniji iznos sredstava odnosi se na program Rad sudova i čini 47,05%.

Zaštita ustavnosti i zakonitosti 1,74%

Zaštita ljudskih prava 1,24%

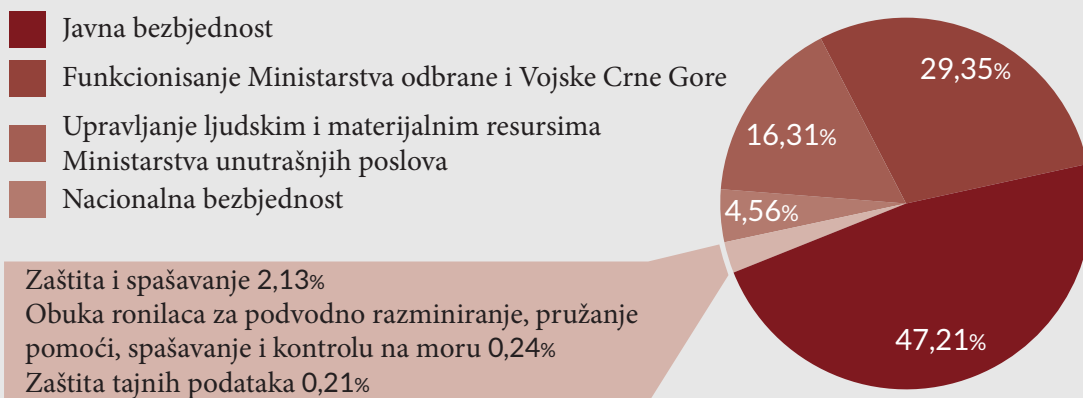
Zaštita ličnih podataka i slobodan pristup informacijama 1,04%

Javna bezbjednost i odbrana

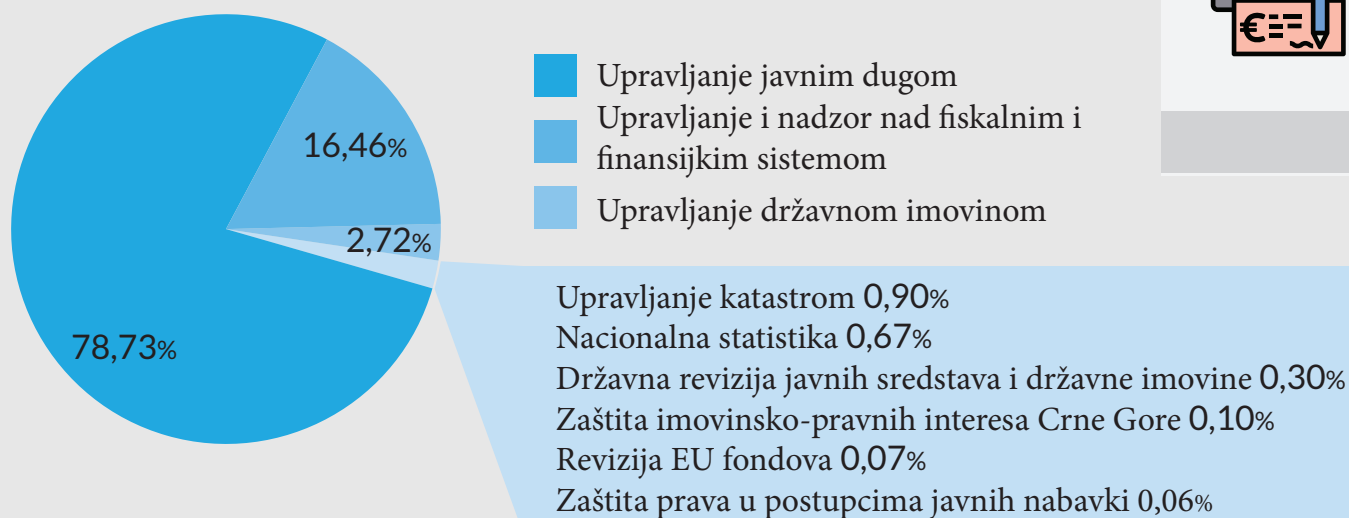

U okviru glavnog programa Javna bezbjednost i odbrana najznačajniji iznos sredstava odnosi se na program Javna bezbjednost i čini 47,21%.

Javne finansije

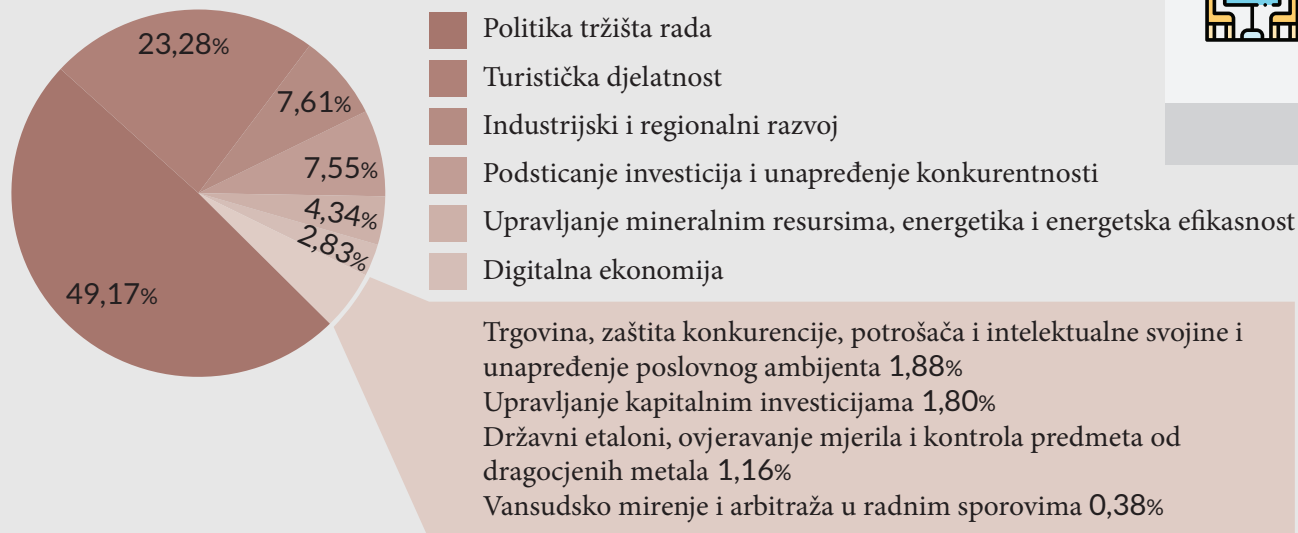
U okviru glavnog programa Javne finansije, najznačajniji iznos sredstava odnosi se na program Upravljanje javnim dugom i čini 78,73%.

Ekonomija i turizam

U okviru glavnog programa Ekonomija i turizam, najznačajniji iznos sredstava odnosi se na program Politika tržišta rada i čini 49,17%.

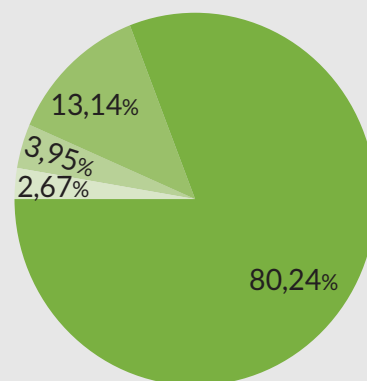

Poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda

U okviru glavnog programa Poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda, najznačajniji iznos sredstava odnosi se na program Poljoprivreda i čini 80,24%.

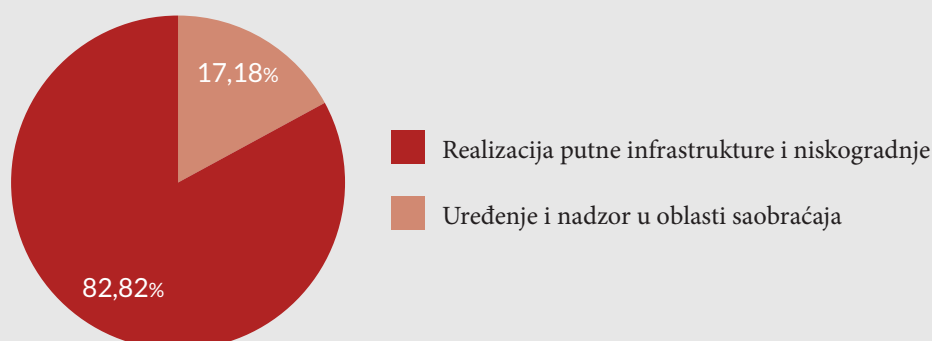

- Poljoprivreda
- Šumarstvo i lov
- Vodoprivreda
- Ribarstvo

Saobraćaj

U okviru glavnog programa Saobraćaj, najznačajniji iznos sredstava odnosi se na program Realizacija putne infrastrukture i niskogradnje i čini 82,82%.

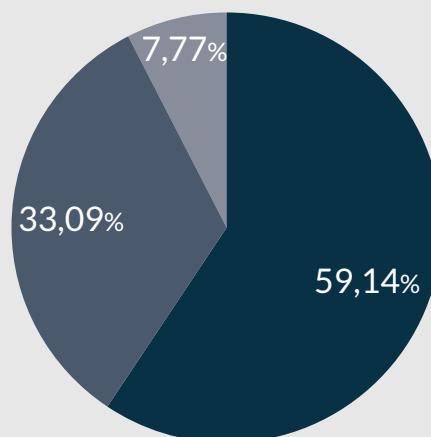

Prostorno planiranje i zaštita životne sredine

U okviru glavnog programa Prostorno planiranje i zaštita životne sredine, najznačajniji iznos sredstava odnosi se na program Ekologija i priroda, i čini 59,14%.

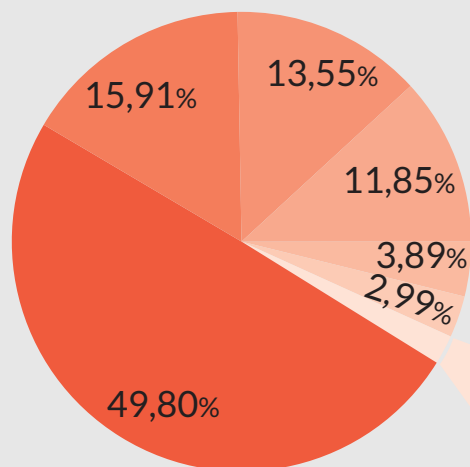
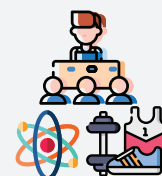

- Ekologija i priroda
- Uređenje prostora, građevinarstvo i stambeni razvoj
- Hidrometeorologija i seizmologija

Obrazovanje, nauka i sport

U okviru glavnog programa Obrazovanje, nauka i sport, najznačajniji iznos sredstava odnosi se na program Osnovno i predškolsko obrazovanje čini 49,80%.

- Osnovno i predškolsko obrazovanje
- Srednje obrazovanje
- Visoko obrazovanje
- Uređenje, nadzor i razvoj svih nivoa obrazovnog sistema, nauke, kulture i sporta
- Podrška u obrazovanju učenika i studenata
- Sport

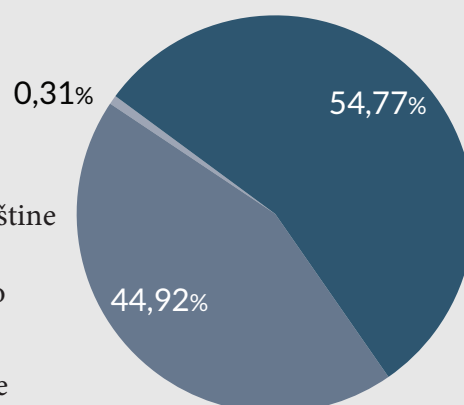
Razvoj nauke i tehnologije 1,21%
Naučno i umjetničko stvaralaštvo 0,61%
Mladi 0,18%

Kultura

U okviru glavnog programa Kultura najznačajniji iznos sredstava odnosi se na program Zaštita, očuvanje i razvoj kulturne baštine, i čini 54,77%.

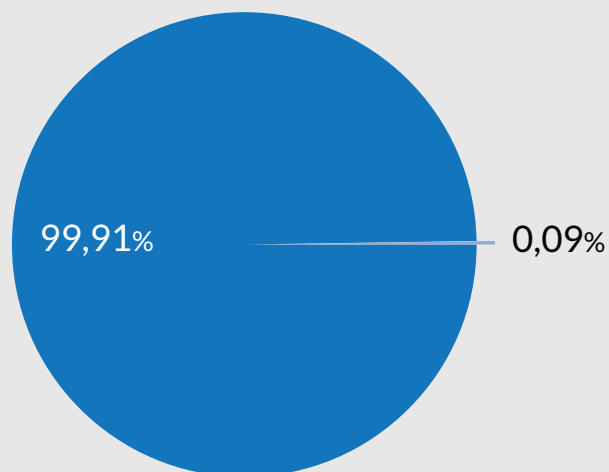
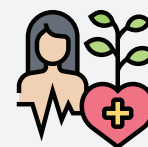
- Zaštita, očuvanje i razvoj kulturne baštine
- Produkcija i umjetničko stvaralaštvo
- Prijestonica Cetinje, istorijski i kulturni centar Crne Gore

Zdravstvo

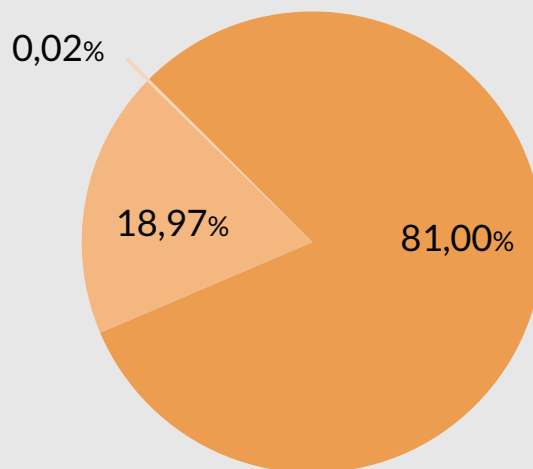
U okviru glavnog programa Zdravstvo, najznačajniji iznos sredstava odnosi se na program Zaštita, očuvanje i unapređenje zdravlja i čini 99,91%.

- Zaštita, očuvanje i unapređenje zdravlja
- Obavljanje poslova od javnog interesa u humanitarnoj oblasti

Socijalno staranje

U okviru glavnog programa Socijalno staranje, najznačajniji iznos sredstava odnosi se na program Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja i socijalne potrebe korisnika prava (org. kod 22010*) i čini 81,00%.

- Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja i socijalne potrebe korisnika prava
- Socijalna zaštita
- Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja i socijalne potrebe korisnika prava

Napomena: Drugi program, istog naziva Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja i socijalne potrebe korisnika prava, ima org. kod 22012

UPOREDNA ANALIZA PREDLOGA ZAKONA O BUDŽETU ZA 2021. GODINU SA SMJERNICAMA MAKROEKONOMSKE I FISKALNE POLITIKE

ČLAN 23

Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti

Limit potrošnje obuhvata:

- 1) izdatke tekućeg budžeta, budžeta državnih fondova i kapitalnog budžeta i,
- 2) budžetsku rezervu.

Limit potrošnje ne obuhvata:

- 1) izdatke otplate duga i kamata za otplatu duga;
- 2) donacije iz fondova Evropske unije i druge donacije;
- 3) troškove ko-finansiranja donacija ako donator obezbijeduje minimum 55% potrebnih sredstava i,
- 4) izdatke finansiranja materijalne štete nastale usljed elementarnih nepogoda i drugih vanrednih i nepredvidivih okolnosti, odnosno usljed više sile.

Ukupno

	Smjernice – limiti 2021 g. (mil €)	Plan 2021	Plan u odnosu na Smjernice 2021	2022 g. (mil €)	2023 g. (mil €)
Tekući i budžet državnih fondova	1521,57	1726,53	13,47%	1591,26	1634,1
Kapitalni budžet	189	203,45	7,65%	105,76	117,56
Budžetska rezerva	80,7	75,07	-6,98%	15	15

Fondovi

		Smjernice – limiti 2021 g. (mil €)	Plan 2021	Plan u odnosu na Smjernice 2021	2022 g. (mil €)	2023 g. (mil €)
60101	Fond penzijskog i invalidskog osiguranja	451,64	454,07	0,54%	461,75	471,86
60201	Fond za zdravstveno osiguranje	290,96	301,93	3,77%	313,33	329,75
60301	Zavod za zapošljavanje	34,97	39,16	11,98%	35,58	36,19
60501	Fond za obeštećenje	2,75	2,67	-2,91%	2,75	2,75
60601	Fond rada	1,23	1,23	0,00%	1,26	1,26
	UKUPNO	781,55	799,06	2,24%	814,67	841,81

Kapitalni budžet

		Smjernice – limiti 2021 g. (mil €)	Plan 2021	Plan u odnosu na Smjernice 2021	2022 g. (mil €)	2023 g. (mil €)
41506	Uprava za saobraćaj	156,26	158,02	1,13%	49,29	66,00
40501	Uprava javnih radova	32,74	45,43	38,76%	56,47	51,56
	UKUPNO	189,00	203,45	7,65%	105,76	117,56

- Od ukupnog iznosa u planu za 2021. godinu NIJESU ISKLJUČENA sredstva koja u skladu sa članom 23 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ne ulaze u obračun limita potrošnje.

		Smjernice – limiti 2021 g. (mil €)	Plan 2021	Plan u odnosu na Smjernice 2021	2022 g. (mil €)	2023 g. (mil €)
10101	Služba Predsjednika Crne Gore	1,03	0,78	-24,27%	1,05	1,08
20101	Skupština Crne Gore	8,09	8,82	9,02%	8,21	8,34
20102	Državna izborna komisija	0,37	0,39	5,41%	0,37	0,38
20105	Savjet za građansku kontrolu rada policije	0,03	0,04	33,33%	0,04	0,04
30101	Ustavni sud Crne Gore	0,95	0,97	2,11%	0,96	0,98
30201	Sudski savjet	26,6	27,45	3,2%	27,02	27,44
30301	Tužilački savjet	9,19	9,19	0,00%	9,34	9,48
30401	Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu	0,42	0,42	0,00%	0,44	0,45
40101	Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	3,36	3,37	0,3%	3,42	3,5
40102	Kabinet Predsjednika Vlade	1,48	2,29	54,73%	1,5	1,52
40103	Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte	0,14	0,14	0,00%	0,15	0,15
40105	Sekretarijat za zakonodavstvo	0,39	0,39	0,00%	0,4	0,4
40116	Komisija za koncesije	0,03	0,03	0,00%	0,03	0,04
40122	Savjet za NATO	0,02	0,02	0,00%	0,02	0,02
40201	Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava	3,43	3,67	7,00%	3,48	3,53
40202	Uprava za izvršenje krivičnih sankcija	10,33	10,36	0,29%	10,52	10,71
40204	Centar za alternativno rješavanje sporova	0,27	0,27	0,00%	0,27	0,28
40301	Ministarstvo unutrašnjih poslova	20,12	95,37	374,01%	20,6	21,1
40303	Uprava policije	69,95			70,78	71,62
40401	Ministarstvo odbrane	39,23	43,43	10,71%	47,27	50,03
40402	Direkcija za zaštitu tajnih podataka	0,29	0,31	6,9%	0,3	0,3
40501	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja	201,07	321,74	60,01%	154,59	157,92
40503	Uprava prihoda	10,44	12,25	17,34%	10,67	10,92

40504	Uprava carina	7,32	7,92	8,2%	7,44	7,57
40510	Uprava za statistiku	4,05	4,5	11,11%	4,15	4,25
40515	Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore	0,71	0,71	0,00%	0,72	0,73
40516	Agencija za investicije	0,54	0,54	0,00%	0,55	0,56
40517	Socijalni savjet	0,01	0,09	800,00%	0,01	0,01
40518	Zavod za socijalnu i dječiju zaštitu	0,02	0,24	1100,00%	0,02	0,02
40519	Uprava za katastar i državnu imovinu	25,52	35,57	39,38%	26,32	27,16
40601	Ministarstvo vanjskih poslova	14,64	16,22	10,79%	14,85	15,07
40603	Uprava za dijasporu	0,44	0,64	45,45%	0,44	0,45
40701	Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta	212,93	216,11	1,49%	215,07	217,25
40704	Zavod za školstvo	1,4	1,4	0,00%	1,41	1,43
40705	Ispitni centar	0,72	0,72	0,00%	0,73	0,75
40709	Centar za stručno obrazovanje	0,64	0,64	0,00%	0,65	0,66
40710	Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja	0,29	0,29	0,00%	0,29	0,3
40711	Državni arhiv	1,8	1,8	0,00%	1,83	1,85
40712	Uprava za zaštitu kulturnih dobara	0,54	0,54	0,00%	0,55	0,56
40713	Uprava za sport i mlade	7,02	7,02	0,00%	7,04	7,06
40901	Ministarstvo ekonomskog razvoja	7,74	21,06	172,09%	7,95	8,17
40904	Zavod za metrologiju	0,94	0,93	-1,06%	0,95	0,97
40911	Agencija za zaštitu konkurencije	0,63	0,63	0,00%	0,64	0,65
41001	Ministarstvo kapitalnih investicija	5,45	7,13	30,83%	5,59	5,75
41002	Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama	1,16	1,15	-0,86%	1,18	1,21
41003	Uprava za saobraćaj	10,55	10,54	-0,09%	10,85	11,17
41005	Uprava za željeznice	17,68	17,68	0,00%	18,14	18,62
41007	Komisija za istraživanje nesreća	0,04	0,04	0,00%	0,05	0,05

41008	Uprava za ugljovodnike	0,23	0,26	13,04%	0,23	0,24
41101	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	25,74	34,05	32,28%	26,72	27,74
41103	Uprava za šume	5,12	5,12	0,00%	5,21	5,3
41104	Uprava za vode	0,34	0,34	0,00%	0,34	0,35
41107	Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove	3,6	3,6	0,00%	3,74	3,87
41301	Ministarstvo zdravlja	2,22	2,28	2,7%	2,25	2,28
41501	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	3,7	8,14	120,00%	3,79	3,89
41504	Agencija za zaštitu prirode i životne sredine	1,42	1,53	7,75%	1,46	1,49
41506	Uprava javnih radova	0,83	0,84	1,2%	0,84	0,85
41509	Nacionalna turistička organizacija Crne Gore	0,15	2,86	1806,67%	0,16	0,17
41510	Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju	1,42	1,45	2,11%	1,44	1,47
42001	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija	9,8	10,7	9,18%	9,94	10,09
42002	Uprava za kadrove	1,22	1,22	0,00%	1,25	1,27
42004	Uprava za inspeksijske poslove	4,72	4,92	4,24%	4,78	4,84
50201	Zaštitnik ljudskih prava i sloboda	0,68	0,68	0,00%	0,69	0,7
50301	Državna revizorska institucija	2,13	2,13	0,00%	2,16	2,2
50401	Crnogorska akademija nauka i umjetnosti	1,36	1,36	0,00%	1,39	1,42
50701	Savez udruženja boraca	0,11	0,11	0,00%	0,11	0,11
50801	Matica crnogorska	0,24	0,24	0,00%	0,24	0,24
50901	Agencija za nacionalnu bezbjednost	7	7	0,00%	7,11	7,23
51001	Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama	0,58	0,58	0,00%	0,58	0,59
51101	Crveni krst Crne Gore	0,28	0,28	0,00%	0,28	0,28

51301	Agencija za mirno rješavanje radnih sporova	0,32	0,32	0,00%	0,33	0,34
51401	Senat Prijestonice	0,06	0,06	0,00%	0,06	0,06
51601	Revizorsko tijelo	0,5	0,5	0,00%	0,5	0,51
51801	Javno preduzeće Radio i Televizija Crne Gore	13,83	13,82	-0,07%	13,97	14,11
51901	Regionalni ronilački centar za podvodno deminiranje i obuku ronilaca	0,37	0,37	0,00%	0,38	0,38
52001	Agencija za sprječavanje korupcije	1,16	1,5	29,31%	1,18	1,2
52301	Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki	0,4	0,4	0,00%	0,41	0,41
52401	Službeni list Crne Gore	0,08	0,08	0,00%	0,08	0,08
52601	Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava	1,1	1,4	27,27%	1,1	1,11

Dodatak

Vlada Crne Gore, 11. maja 2021. godine, dostavila je Skupštini **četiri amandmana** (br. 33/21-5/9; EPA 163 XXVII) na Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2021. godinu.

Amandmanom I, mijenjaju se izdaci budžeta. U tabeli je prikazana promjena izdataka - Predlog zakona o Budžetu za 2021. godinu u odnosu na predloženi amandman:

	Predlog zakona o Budžetu za 2021. godinu	Amandman Vlade	Promjena u odnosu na Predlog zakona o Budžetu
Izdaci	2.455.790.087,47	2.455.790.087,47	0,00%
<i>Tekući izdaci</i>	871.836.868,68	871.886.868,68	0,01%
Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	523.222.721,48	522.972.721,48	-0,05%
Ostala lična primanja	12.437.187,92	12.437.187,92	0,00%
Rashodi za materijal	31.965.675,78	31.965.675,78	0,00%
Rashodi za usluge	62.665.861,72	61.965.861,72	-1,12%
Rashodi za tekuće održavanje	23.341.474,30	23.341.474,30	0,00%
Kamate	113.075.389,33	113.075.389,33	0,00%
Renta	10.845.348,66	10.845.348,66	0,00%
Subvencije	49.771.447,94	50.771.447,94	2,01%
Ostali izdaci	44.511.761,55	44.511.761,55	0,00%
<i>Transferi za socijalnu zaštitu</i>	574.251.821,87	574.251.821,87	0,00%
<i>Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru</i>	257.809.759,38	257.759.759,38	-0,02%
<i>Kapitalni izdaci</i>	225.065.800,50	225.065.800,50	0,00%
<i>Pozajmice i krediti</i>	1.554.001,00	1.554.001,00	0,00%
<i>Otplata dugova</i>	450.200.786,05	450.200.786,05	0,00%
<i>Rezerve</i>	75.071.050,00	75.071.050,00	0,00%

(iznosi su utvrđeni u €)

Navedene korekcije vrše se imajući u vidu predložene izmjene, koje se odnose na prenamjenu raspoloživih sredstava u okviru **Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma**, u cilju stvaranja mogućnosti za realizaciju aktivnosti Javnog preduzeća za Nacionalne parkove Crne Gore, kao i za upravljanje Ulcinjskom Solanom.

Amandmanom II privremeno finansiranje odnosi se i na mjesec maj 2021. godine.

Amandmanom III:

- Vršiti se spajanje Uprave prihoda i Uprave carina, te se osniva Uprava prihoda i carina;
- U budžetu Uprave za katastar i državnu imovinu, objedinjene javne nabavke Uprave prihoda i Uprave carina postaju objedinjene javne nabavke Uprave prihoda i carina;
- Vršiti se prenamjena raspoloživih sredstava u okviru Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, u cilju stvaranja mogućnosti za realizaciju aktivnosti Javnog preduzeća za Nacionalne parkove Crne Gore, koje su mu stavljene u nadležnost, kao i za upravljanje Ulcinjskom Solanom.

Amandmanom IV primjena Zakona o budžetu Crne Gore započinje 1. juna 2021. godine.